

DADZIS

1981 20

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPĀ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

© LKP CK izdevniecība,
«Dadzis», 1981.

Nr

Skenējis Jānis Vilniņš
scavenger@inbox.lv
Rīga - 2010

—Vai tie vīri ir kalti no granīta?
—Jā. To pierāda revolūcijas vēsture

K. LIEDE

ORĪĢINALITĀTE

Ventspils MRS Dundagas apvienotā ceha vadītāji atraduši oriģinālu veidu, kā tikt valā no ražošanas atkritumiem. Vieni ar tiem rūpīgi apber senkapus, kas reģistrēti Latvijas PSR Kultūras pieminekļu sarakstā.

Daži varbūt domā, ka kokmateriālu klājenu, kas redzams attēlā, varētu izmantot kurināšanai. Nevar! Padomājiet, kas notiks, ja katrs sāks ņemt no senkapiem to, kas gadās pa rokai! Tagad viss ir kārtībā — mežrūpniekiem nav jālauza galvas, kur likt ražošanas atkritumus, bet senkapi zem biežās dēļu un skaidu kārtas ir pilnīgi pasargāti no izpostīšanas.

O. SARMA

PA «DADŽA» MATERIĀLU PĒDĀM

«LABDIEN, «DADŽĪT»!»

rakstīja 11. numurā A. Kislova no Gulbenes. Un savā vēstulē pastāstīja, kā autobusa šoferis viņu atstājis lietū uz perona ar slimu, izmirkušu un nosalušu bērnu.

Autotransporta un šoseju ministrijas Pasažieru pārvadāšanas pārvaldes priekšnieks b. J. Azers dara mums zināmu, ka autobusa vadītāja Štrauberga rīcība izskatīta Rīgas autobusu parka šoferu sapulcē un atzīta par necienīgu un amorālu. Šoferim Štraubergam izteikts rājiens.

Biedrs Azers savā vēstulē atvainojas pilsonei A. Kislovi par sagādātajām nepatīkšanām.

«AK, FENOMENI, FENOMENI...»

sūkstījās psihologi «Dadža» 14. numurā, kad bija saskārušies ar tā saukto vecmāmiņu fenomenu, ciliem vārdiem, ar faktu, ka viņas nevar sev nopirkt kurpes ar normālu augstuma papēdi.

Tirdzniecības ministrijas Rūpniecības preču tirdzniecības pārvaldes priekšnieks b. M. Atamanukovs mums paskaidro, ka apvienība «Rekords» ražo kurpes sievietēm uz zema un vidēja augstuma papēža 316 tūkstošus pāru gadā, kombināts «Dauga-

va» — 88 tūkstošus pāru gadā. «Minētais apavu skaits,» lasām vēstulē, «tirdzniecības organizāciju pieprasījumu apmierina.»

Vēstulē diemžēl nav minēts, vai šis skaits apmierina arī pircēju pieprasījumu. Taču tas nav vairs tik būfiski, jo tālāk biedrs Atamanukovs paskaidro, ka apavu vairumtirdzniecības bāzei «Lat-obuvtorg» ir dots norādījums lūgt ražošanas apvienību «Pirmais Maijs» organizēt minēto apavu ražošanu par vienreizējām līguma cenām.

«GANI DZINA, GOVIS MĀVA»,

jo sliktās ganībās govīm nekā cits neatliek, kā tikai mauf. Par to «Dadžis» rakstīja 14. numurā.

Izrādās, ka kolhozā «Zieds» ganības vēl arvien nav ierīkotas Liepājas ūdenssaimniecības PMK-16 vadības vainas dēļ. Arī kolhoza «Kurzeme» ganībās PMK-16 vīri nav paveikuši visu, ko vajadzētu veikt, jo apvienība Latvijas PSR Valsts lauksaimniecības ražošanas tehniskās nodrošināšanas komiteja nav tām piegādājusi nepieciešamo polietilēna cauruļu daudzumu.

Par visu to mums savā vēstulē paziņoja Liepājas rajona Lauksaimniecības pārvaldes priekšnieks b. J. Janeks.

MĪĻO «DADŽĪT»!

Mēs, čiekurkalnieši, ilgi zilējām, kas noticis ar kinoteātri «Zvaigzne». Nu jau veselu gadu tajā nav rādīta neviena filma. Dažiem tas ir ļoti pa prātam. Netālu no kinoteātra atrodas dzērienu veikals, atliek tikai nopirkt «bumbas» un — aidā — uz soliņiem kinoteātra teritorijā tukšot traukus. Savukārt pusaudži, kas agrāk gāja uz kino, tagad pa vakariem dara visādas blēņas. Pensionāriem ir labāk. Tiem pietiek laika braukt uz centra kinoteātriem.

Mīlo «Dadžit»! Vai Tu nevari noskaidrot, kad mūsu «Zvaigzne» atkal sāks apspidēt Čiekurkalnu?

Ar bažām G. OZOLIŅŠ,
E. LODE, Z. BĒRZE,
N. KUKARS un nefeikti arī
pārējie čiekurkalnieši

MĪĻAIS «DADŽĪT»!

Ja Tev gadās kādreiz braukt uz Jēkabpili ar autobusu no Aknīstes caur Viesīti, no Viesītes caur Sunāksti, no Zasas caur Vandāniem, no Mežgales, Cukurīgu vai Antūžu pusēs, tad brūņojies ar pacietību un izturību, jo grafiskā paredzētajā laikā galapunktā nenokļūsi, kā arī būsi tā sakratīts pa sen negludinātiem ceļiem, ka pāries jebkura patika apciemot mūsu augošo pilsētu Jēkabpili.

Ari Jēkabpils ielās un uz dzelzceļa pārbrauktuvē ar autotransports spiests lēkāt pa braucamās daļas bedrēm.

Jēkabpils autobusu parka vadība un šoferu kolektīvs nepārtaukti lūdz 14. ceļu remonta un būvniecības pārvaldes un komunālo uzņēmumu kombināta pārstāvjus savest ceļus un ielas kārtībā. Bet viss vēltīgi...

Varbūt Tu, «Dadžit», esi spējīgs iekustināt biedrus, kuru neizdarība sagādā grūtības gan mums, šoferiem, gan pasažieriem.

Ar cieņu M. JAUDZEMS,
Jēkabpils autobusu parka šoferis

CIENTĀIS «DADŽĪT»!

Mēs, daudzi Liepājas rajona Vainodes ciema iedzīvotāji, audzējam personīgos lopus, iegūstam gan pienu, gan gaļu un nododam to valstij. Ari mums no tā tiek savi labumi. Un viens no tiem būtu vājpiens. Es saku «būtu», ja mēs šo vājpienu saņemtu pilnos apmēros. Gadās, ka sagaidām tikai pusi no tā, kas mums pienākas, gadās, ka nesaņemam nemaz. Reizēm atkal vājpiens ir tā novājējis, ka lopam to bail dzirdīt.

Vairākkārt esam lūguši Priekules pienotavas darbiniekus, lai viņi šo lietu nokārtu un sūta uz Vainodes otro savāktuvi kārtīgu vājpienu un paredzētajos daudzumos. Vienmēr esam saņēmuši atbildi, ka tas tiek darīts. Varbūt šajā savāktuvē ar mūsu vājpienu notiek burvestības?

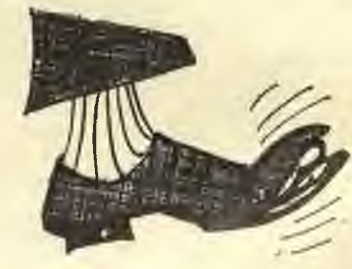
Cienītāis «Dadžit», esi nu tik labs un palidzi to vājpiena krīzi atrisināt!

V. HARMSONS,
Liepājas raj. Vainodes ciemā

DĀRGO «DADŽĪT»!

Nosūtu Tev fabrikas «Rekords» suvenīru — kurpes. Tas tiešām ir rekords! Biju šos apavus nonēsājis tikai trīs stundas, kad labās kājas kurpei atplīsa zole.

Gudri cilvēki man ieteica doties uz Bausku un noliktavā tās apmainīt. Bet es esmu zaudējis cerības. Šī man ir trešā reize, kad jaunai kurpei atlec zole vai nokrit papēdis. Citi pamācīja: «Butu tūlīt aiznestis šo apavu pāriti uz darbnīcu un palūdzis pārbaudīt un salabot, būtu to novalkājis stundas sešas.»

Lai nu ka, no pieredzes zinu, ka, brāķi labodams, uz veikaliem braukādams, citu brāķi iemainīdams, izdošu vairāk, nekā ir šo kurpju vērtība — ap desmit rubļu. Kur tad vēl laika tērēšana un nervu bēdēšana!

Dārgo «Dadžit»! Mēdz teikt: «Kas lēti pērk, tas dārgi samaksā.» Es neapgalvošu, ka esmu tās kurpes dārgi pircis. Bet turpmāk dārgi maksāt par citu ražoto brāķi gan negribētu.

Ar cieņu A. SILIŅŠ,
Bauskas rajona
Vecumnieku ciemā

Mūsu dienās dzērājus izsmej, rāj, kritizē, brīdina, nopel, nosoda un visvisādiem līdzekļiem mēģina pāraudzināt. Bet vai tas ir vajadzīgs, vai tas ir nepieciešams? Tādas domas nāca prātā Ogres rajona patērētāju biedrības 2. veikala pārdevējai Lijai Kiburei. Vai tad dzērāji nav cilvēki? Paskat, paskat vien, cik pacietīgi, cik lēnprātīgi viņi līgojas aiz veikala durvīm, gaidīdami, kad tās atvērsies... Un, ja arī kāds no viņiem uzrauj «Tur es dzēru, tur man tika...», vai tas kāds grēks! Dziesma taču ieliksmo sirdi... Gan pašam dziedātājam, gan tiem, kas viņu klausās... Un tāpēc kālab tam dziedātājam specapgērbā nepārdoļ ko stiprāku? Ak nedrīkst! Bet kur paliek iekšējā attieksme pret cilvēku? Nikolajs Rubcovs, piemēram, nāca ar trim tukšām vīna pudelēm lielu gabalu, lai tās apmainītu pret pilnām. Kā lai viņu atraida? Ak esot piedzēries! Ak pat parunāt nespējot! Bet vai vi-

ņam pie lešes kāda runa jātur... Un, ja viņš nezina pateikt, kurā gadā dzimis, tāpēc vien nav ko cilvēkam piesieties. Viņš nav nekāds elektronu skaitļotājs, kas visus skaitļus patur atmiņā.

«Tur es dzēru...» — Ogres dārzkopības izmēģinājumu stacijas būvstrādnieks Alfons Zaize iedziedājās un aprāvās. Neskanēja. Viens sēdēdams šķūnī uz neiestiklotajiem logiem, viņš jutās vientuļš un pamests. Portfelī gan bija vēl viena neizdzerta pudele vīna, bet pat tā nevilināja. Atnāktu vismaz darbu vadītājs Juris Ozerinskis. Tas tik bija vīrs ar zelta sirdi! Neliedza citiem iedzert, arī pats ņēma uz krūts.

«Tur es dzēru...» — Alfons Zaize iedziedājās otrreiz. Nē, šo-

dien nemaz neskanēja. Varbūt aiziet tepat līdž administrācijas ēkai un pasūdzēties strādnieku komitejas priekšsēdētājam Marinai Valterei. Saprotoša sieviete. Šogad saimniecībā izskatīti pieci iesniegumi par dzeršanu darbā laikā, bet vai kādam no tā bija kāds jaunums? Nekāds! Jo viss palika pa vecam. Tāpat kā viss labi beidzās arī strādniekam Lagzdīnam. Jācumā gan rādījās drūmas krāsas. Tiklīdz šis iedzēra, priekšniecība tūlīt noskaitās. Tā nedrīkst, lai viņš vācas prom! Bet tad priekšnieki apdomājās un sauca atpakaļ. Gan jau satikšot, gan jau sadzīvošot. Un tā reizes piecas! Te Lagzdīnu atlaiž, te atkal pieņem darbā... Tīrie joki un amizieris!

Un Alfons Zaize iedziedājās trešo reizi. Tagad aizskanēja tālu, tālu...

Ogres dārzkopības izmēģinājumu stacijas galvenais inženieris Juris Lulle sentimentālas dziesmiņas nekad nav dienījis. Viņš ir lietīšks darbinieks. Kad pilnā sparā rit ražas novākšana, par mākslu nav vaļas domāt. Jārauj, jārauj un vēlreiz jārauj! Bet vīri mehāniskajās darbnīcās to saprot pēc sava prāta un jau no pusdienas sāk raūt vaļā pudeles. «Tur es dzēru, tur...» To redzēdams un dzirdēdams, galvenais inženieris lietīšķi saka:

— Beidziet blausīties! Te nav ko nīkt! Visi marš uz mājām!

Ko gan lai citu viņš sacītu. Vai tad vīri tik jautrā prātā vairs kādi strādnieki. Un ja nākamdien atkal iznāk korķu raušana, galvenais inženieris sacīs to pašu. Strādāšanai taču paliek parīdiena! Un, vispār, darbs nav zaķis, nekur neaizbēgs!

Tā dziedādami ogrēnieši dažu labu tūkstoti darbadienu kā līgot nolīgo.

Ogrēniešiem nepaliek iepakļ stipra malka cienītāji un dziesmiņu mīļotāji arī citos rajonos. Izņēmumā pagājušajā gadā mūs republikā notrallinātas vairāk nekā simt tūkstoti darbadienas.

Vai nebūtu tā kā par daudz? Vai nebūtu pēdējais laiks šādas izdarības beigot? Laikam jau būtu gan!

E. JUMĀRS

šeit klases audzinātājs — vārdu un uzvārdu, piedodiet, nezinu, jo esmu sapucē pirmoreiz — izteica mūsu ģimenei adresētu pārmētumu. Mēs, tā teikt, vāji audzinot savu meitu. Bet mēs viņu gandrīz neredzam! Viņa augām dienām dzīvo pa skolul! Starp citu, tieši jums, biedri pedagogi, nevis mums, vecākiem, valsts par audzināšanu maksā naudul! Labi, jūs mācāt bērnus... Un, teikšu atklāti, — mācāt ne to, ko vajag. Nemsim kaut mūsu meitu. Viņa reiz sēž un dala miljonu. Kam viņai tas vajadzīgs? Mans vīrs vada bāzi, es arī darbojos tirdzniecībā, taču mums tādas naudas nav. Bet te, lūk, skolniece ņemas ar miljonul!

Vai atkal ņemsim literatūru. Te viņiem, vai redzat, tas ir jāizlasa, te atkal tas... Nu paskatieties uz manu figūru. Tā nekas? Tāpēc, ka, atskaitot sūdzību grāmatu, nēko citu sen vairs nēlasu. Visu, kas nepieciešams kulturālam cilvēkam, smeļos no televizora. Arī meitai aizlīdzu lasīt, tāpēc ka no lasīšanas bojājas augums un acis. Bez literatūras sieviete var dzīvot, bet pamēģiniet bez figūras... Mūsu kaimiņiene ir zinātņu kandidāte, bet neviens viņu neprec! Kāpēc? Tāpēc ka galvā viņai varbūt arī kaut kas ir, bet visādā citādā ziņā... Mana draudzene, uzvārdu neminēšu, kas ģeogrāfiju mācījusies tikai pa-

matskolā, visu Eiropu ir ar tūrisma ceļojimēm apbraukājusi un trīs vīrus apmainījusi. Viens viņai atstāja vasarnīcu, otrs mašīnu, trešais — trīsistabu dzīvokli. Viņai galvā varbūt nekā īpaša nav, toties valkā sesto numuru. Lūk, tā! Lai nu kā, mēs abi ar vīru savus vecāku pienākumus pildām. Kad tiekamies, vienmēr savu meitu audzinām. Mācām, kā jādzīvo. Taču mēs mācām vienu, bet jūs kaut ko gluži citu. Mēs viņu sūtām uz Kaukāzu, jūs uz kolhozu. Mēs gribam, lai viņa iedeg pludmalē, jūs — lai svīst kartupeļu laukā. Skaidrs, ka bērnu vairāk vilina Melnā jūra. Radiet jūs viņai kolhozā tādas apstākļus, kā mēs radījām Sočos, un viņa paliks laukos līdz pensijai! Un vēl viens piemērs: metāllūzņu vākšana. Sakiet, kāpēc bērnam jālasa sarūsējuši dzelži, ja viņai jau ir zelta auskarīni un kuloniņš ar īstu dārgakmeni?!

Tas, ka meitene mētā maizi, ir slikti. To ņemšu vērā. Ļoti iespējams, ka vecāmate, taisot viņai maizītes, sagriež pārāk biezas rīkas, bet lasīti... To mēs nokārtosim. Ritu pat. Kā redzat, es atzīstu savas kļūdas, bet arī jums, godājamie pedagogi, derētu būt drusku paškritiskākiem. Bērniem taču ir nepieciešama mūsu visu kopēja uzmanība... Viņi taču ir mūsu nākotne!

V. LANDĪNA

— KLAVIERES SAREMONTĒJI!
— KO MĀČEJU, JO DARIJU!

T. SERGIJENKO

RITA ROSME.

I. MELGAILIS

STARP CITU

Nelepojieties, ka atrasts patiesības grauds, pirms nav pārbaudīta dīgtspēja.

Ja nauda nometsa zemē, to vēl var atrast, sliktāk — ja tā izkūpējusi gaisā.

Ko liktenis lēmis, tas dzīvē jārealizē mums pašiem.

Nepietiek atrast vietu zem saules, vēl vajag parūpēties, lai kāds nestāv saulei priekšā.

Balss lūzums: vēl runā savā balsī, bet jau ar priekšnieka akcentu.

A. LEJIŅŠ

— Jā... Izlietu ūdeni nesasmelsi! — sacīja dievs, skatīdamies uz okeānu.

K. VEKŠIS

KURMJA RAKUMI

No spējas nedomāt ir tikai viens solis līdz nespējai domāt.

Vai pasaule nebūtu tīrāka, ja dažs labs kājas slaucītu nevis ieejot mājā, bet gan izejot?

Arī vienbērņa ģimenē var izaugt trešais tēva dēls.

Dziļa doma tāpat kā dziļa aka dažreiz var izrādīties tukša.

F. USĀNS

KLEKSĪŠI

«Raīņa Spīdolaļai piemīt arī dažas cilvēcīgas īpašības, kā vilcība un iedomība.»

«Ista sieviete, pārdzīvojumu un bēdu sagrauzta, nekrīt neziņā, ko darīt tālāk.»

«Kaut arī Mintauta tēls neatbilst vēsturiskajai īstenībai, tomēr kopumā tas ir īstajam Mintautam ļoti līdzīgs.»

«Raīņa Lāčplēsis ir tautas zemais slānis, bet Pumpura Lāčplēsis ir tautas virsslānis.»

«Lai vasaras karstumā mūsu brāļi koki nenokalstu, tiem savu palīdzīgo roku sniedzam mēs — cilvēki.»

«Vilki dzīvo savu personīgo dzīvi un veselām stīrnām bez vajadzības neuzbrūk.»

«Romāna varonis iekšēji visā augumā nostājas pret varmācību, bet tas notiek ārēji nemanāmi.»

No skolēnu sacerējumiem norakstījis A. BARISJANS

— TĒTI, PAKLAUSIES, KO ES ESMU PIERAKSTĪJISI!

U. MEZAVILKS

TORTE

Sadomāju, ka es varētu pasūtīt svētku torti. Iegāju konditorejā.

— Cik lielu to torti cepsim? — mani uzklaušījusi, jautāja dāma baltā virsvalkā.

— Septiņus kilogramus.

— Ohol! — viņa paskatījās uz mani kā liliputs uz Goliātu.

— Nedrīkst? — es saminstinājos.

— Nē, kāpēc! Izcepsim. Ar kādiem rotājumiem? Kādu uzrakstiņu? Varbūt ar rozēm?

— Taisiet, lūdzu, četros stāvos. Pirmais lai balstās uz vaļu mugurām, otrais uz ziloniem, trešais uz bruņurupučiem, bet ceturto, pašu augšējo, lai balsta septiņi rūķi. Ar micītēm galvās. Un micītes lai būtu ar pušķiņiem. Un...

Viņa nolika zīmuli.

— Jūs laikam rīkojat grandiozus svētkus, vai ne? Pasaku karnevālu?

— Ko jūs! Nē, tāpat vien. Torti es pasūtu pati savam priekam.

— Jums nebūs neviena viesā?

— Neviena paša, — es apstiprināju.

— Un mūsu meistaram būs veselu dienu jācep un jāformē jūsu iedomas dēļ! Jums nav neērti? Tā taču ir māksla!

Man kļuva neērti.

— Labi, — es piekāpos. — Ielūgšu dažus viesus. Lai paskatās uz mākslas darbu un papriecājas.

— Jauki būtu kādu dzejnieku, — viņa sapņaini teica. — Viņš novērtētu...

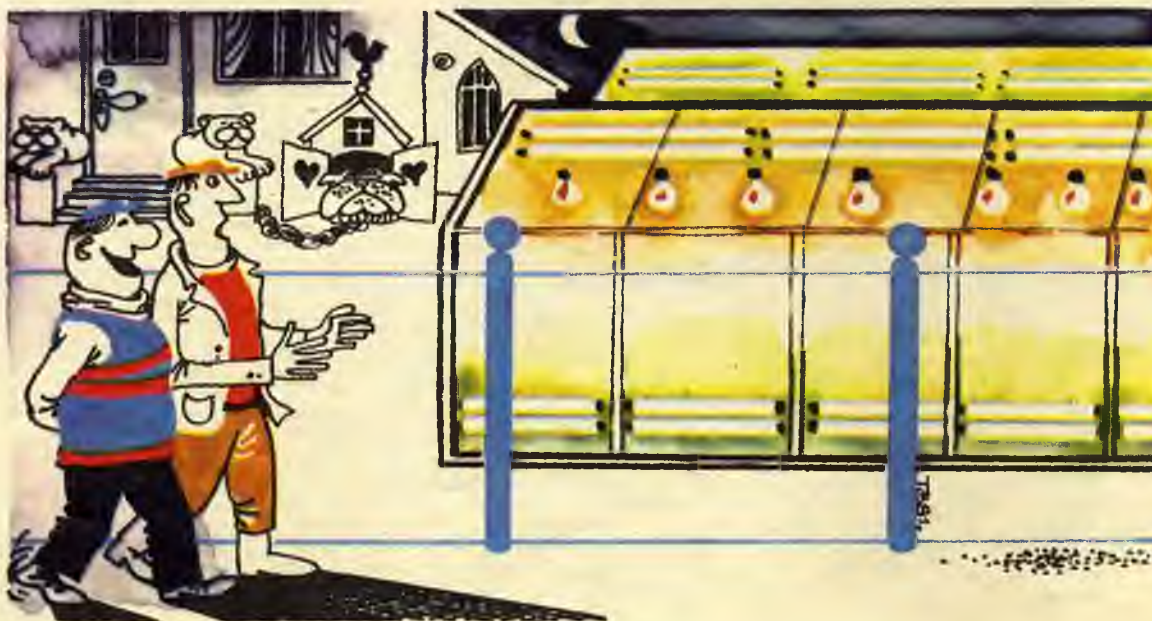
— Droši vien, — es piekritu. — Dzejnieki to māk.

— Un mākslinieku.

— Pameklēšu arī mākslinieku. Varbūt atnāktu arī jūs?

— Nē, nē, paldies, — viņa atmeta ar roku un noskurinājās. — Man tie čukura vīriņi sen līdz kaklam.

KATRĪNA BOZIS

— JA PADOMĀ, CIK KAIMIŅŠ NODIEDZINA ELEKTRĪBAS, GALVA SĀK GRIEZTIES!
— TEV VARBŪT GALVA GRIEZĀS, BET NE JAU VIŅAM SKAITĪTĀJS!

T. SERGIJENKO

I. MELGAILIS

E. RUSMANIS

U. MEŽAVILKS

NO KONKURSA MATERIĀLĒM

Režija

(Balss no zāles)

...Neticu, neticu, neticul! Lai Poģis ceļ galdā pudeli un Viļumsons atkārtro glāžu pildīšanu. Sākam ar to! Pagaidiet, jūs, tur, jaunieši, nesteidzieties! Kā jums bija goda vārds? Celmiņš? Pareizi, atceros! Paklausieties, Celmiņ, kā jūs turat pudeli? Kā odzi aiz galvas! Nemiet pa vidu. Tā ne, otrādi. Pāri rokai nedrīkst liet. Poģi, parādi jaunajam, kā to lietu dara! Tagad Viļumsons pats! Pareizi. Pieci ar krustiņu. Tālāk! Stop! Neticu! Celmiņ, vai jūs zināt, kas ir Viļumsons? Viņš ir žūpa! Lieciet aiz auss — neviens žūpa nebalansē glāzīti divos pirkstos! Nemiet pa istam, tā, ar visiem pieciem, lai, rokai trīcot, tomēr ne lase nepārlīst pāri! Nu? Labi. Raujiet tukšul! ... Poģi, kas tev tajā pudelē ieliets, ka Celmiņš laizās ap to kā vecmeita ap liepziedu tēju? Limonāde?! Tad tāpēc! Celmiņ, mēģiniet vēlreiz! Ļoti nepārliecinoši. Es nevaru noticēt, ka Viļumsons dzer šnabi. Ielejiet un izdzeriet vēlreiz! Neticami bāli. Vēlreiz! ... Nē, tā mums nekas neiznāks. Poģi, šie pieci rubļi. Aizej līdz bodei un atnes kaut ko stiprāku. Nu, kaut vai «Mednieku rūgto». Citādi nav efekta. Nieka lieta, bet mēs netiekam tai pāri! ... Celmiņ, iedomājieties, jūs sēžat pie viesību galda, nu, kā parasti. Jums ir ieliets un jums ir jādzer. Citiem vārdiem: dariet to, ko jūs, vīrietis būdams, esat neskaitāmas reizes darijis — paceliet glāzi un izmetiet kā ogu! Aizmirstiet ska-

tuvi, aizmirstiet man! Domājiet tikai par to, kas jums ir glāzē, par šnabja garšu, par to, ka jums velnišķīgi gribas iegāzt rīklē šo riebigu un reizē tik jauki skurbinošo dzērienu, un tāpēc jūs to dzerat kā žurku indi, bet pēc tam tiksmīgi noskurināties, jo pretīgums tūlīt vērtīsies patīkamā reibonī. Galu galā vai tad jūs arī netiecaties ietīt dūmakā reālo, padarīt saldu rūgto, apreibināties, atkratīties, atstumt tālāk no sevis ikdienišķo... Kā, lūdzu? Jūs nedzerat? Nekad neesat dzēris?! Nu un tad? Arī es līdz vienpadsmitajai klasei atturējos... Poģi, paklausies: izrādās, tavs jaunais partneris vēl nekad nav dzēris šnabi! Tad tāpēc mums šis skats iet uz priekšu kā aita pa parketu. Sāksim no gala! Poģis liek galdā «Mednieku rūgto» un Viļumsons — Celmiņš steidzīgi piepilda glāzes... Ko tu saki, bez rindas dabūji? Malacis! Nu, Celmiņ, met un braucam tālāk! Ko, ko? To es jau vienreiz dzirdēju. Bet tagad, Celmiņ, jūs šeit neesat atturībnieks, tagad jūs esat Viļumsons — plencis un plukata! Dzeriet! Lejiet iekšā ar varu, ja citādi nevar. Tukšul Tukšul Tukšul...

Poģi, šovakar sāksim ar to, ar ko vakar beidzām, ar dzeršanas skatu. Tātad... Paga, kur tad mūsu jaunais kadrs? Atskurbtuvē?! Mamma mia!...

A. EGLĪTIS

Šoferis

Darbadienas beigās meistars feica brigadierim:

— Rīt tev būs jauns strādnieks. Takometra šoferis. Nupat uz gadu atņēmtas autovadītāja līcības. Nestrīdies ar viņu, pats saproti, no kurienes viņš nāk.

Jaunais strādnieks ieradās darbā, rokas bikšu kabatās sabāzis. Brigadieris viņu sagaidīja laipni:

— Man stāstīja, jūsu profesija esoš braukšana. Diemžēl neko piemērofāku par ķerru pagaidām jums nevaram piedāvāt. Izvēlējamies pašu labāko.

— So te? Tā taču ir veca grabaža? — šoferis iespēra ar kāju pa ķerras riteni. — Pēc pirmajiem tūkstosiem tur nekas pāri nepalik!

— Piedodiet, par kādiem tūkstosiem jūs runājat? Tā taču ir ķerra.

— Es nevēlos naktis nīkt kaut kur uz lielceļa meža vidū. Mājās mani gaida sieva un bērni.

Nākošajā dienā atveda pilnīgi jaunu ķerru.

— Tagad klausieties uzmanīgi... — brigadieris sāka skaidrot darba uzdevumu.

— Uz kurienu jābrauc? — šoferis viņu pārtrauca.

— Vispirms jūs aizbrauksiet līdz mazajai noliktavai, tad...

— Pāri dzelzceļam? Nekas ne-

sanāks. Negribu stāvēt stundām ilgi pie pārbrauktuves.

— Tur pārbrauktuves praktiski nemaz nav. Tās ir ar roku stumjamo vagonēšu slīdītes, — brigadieris bilda. — Labi, uz noliktavu aizsūtīšu kādu citu. Bet jūs varbūt brauciet uz teritorijas viņu galu. Es parādīšu ceļu. Asfaltis. Un klusa, laba vieta.

— Apžēlīn, bet tur taču nebūs nevienas dzīvas dvēseles! Absolūti tukšs reiss.

— Bet...

— Nekādi «bet». Es jau nu gan zinu, uz kurienu nav jēgas dzīt vāgi.

— Velns parāvis! — brigadieris neizturēja. — Gaidiet mani šeit!

Pēc brīža brigadieris ieradās kopā ar meistaru. Šoferis nekur nebija redzams.

— Es taču brīdināju, lai tu ar viņu nestrīdies, — meistars pārmeta. — Būs apvainojies un aizgājis. Mums jau tā trūkst strādnieku.

Pēkšņi atskanēja neganta ķerras graboņa, un pa vārtiem aizsies ieskrēja šoferis.

— Ceru, jūs negaidījāt ilgi! Es te divus vasarniekus aizrāvu līdz Dubultiem. Ķerra iet pirmā!

AIVARS RIJKURIS

U. Mežavīka draudzīgs šaržs

Pilsrundāles kukulis

1946. gada pavasarī Aleksandram Čakam nezināms viņa cienītājs atstāja «Cīņas» redakcijā prāvu lauku maizes kukuli. Kad to atdevām dzejniekam, viņš brīnījās:

«No kā!»

«Droši vien no Šulces,» kāds žurnālists pajokoja.

Kā zināms, Aleksandrs Čaks par Annas Šulces bodīti, kas atradās Rīgas nomalē — Sparģeļu ielā, 1933. gadā publicēja dzejoli, kurā, starp citu, apdziedāta bodītē dabūjamā čau-ganā Zemgales kviešu maize:

*«Kas to ēdis, no brīnumiem plaukstas
Kopā sitis, ka āda kvēl,
Un tad iebreksies pēkšņi — dievs augstais.
Dodiet vēl!»*

Lauku gardums tika sadalīts un notiesāts mākslas nodalā, kuru A. Čaks vadīja.

Šī notikuma ierosināts, toreiz sakombinēju šādu vārsmu:

*Sveicot Ziedubiksi — jautro pavasari,
Zemei cauri spraucas zaļi cūku sari,
Kokos pakāruši svilpes, ģitāres,
Putni salmus zog un ligzdu būvēm nes.*

*Rīts vēl mazgā muti vēsā miglas pienā,
Egles ķegim kļaudzot, redakcijā ienāk
Vecīte jau salikusi kāsi,
Līdz tai šūnelis, kas šņākuļo caur nāsīm.
«Sakiet, lūgtum, kur lai Čadaraini rod?
Kukulis man būtu viņam jānodod.»*

Klusums «Cīņā».

Neizpratne līnā

Žurnālistu sejās,

Vecā tikai smejas:

«Neturiet tokš Šulcieni par zosi,

Savu rekti zina tā, kaut nosit!

Es jau senis pazistos ar pašu

Vecā cunftmeistara pusdakteri Sašu.

Tikai nesaprotu — lo no sirds jums saku,

Kālab pats viņš sevi apsaukā par Čaku!

Reiz viņš jaukos pantiņos lika manu bodi,

Aber es jums sacīšu: uzšreibēts uz goda!

Es par to vēl šodienīn pateicīga esu,

Tālab viņam kukuli, kukuli šo nesu.»

Liela tirgus soma lēni vaļā veras,

Visiem acis dzer, dzer un neatdzeras.

«Re, ku' maktens, skataities:

Brūns kā brūnais lācis,

Kļavu lapās, pagāns, iezvēlies,

Šurp no Pilsrundāles nācis.

Sulce droši sacīt var:

tas ir dikti gards,

Dzīves ceļos švunku dod,

DIEVA KUNGA vārds!»

Prom jau trauklā kucite,

prom jau vecā Sulce,

Pilsrundāles kukulis

žurnālistus pulcē.

Norimst soļi steidzīgi,

pieklus katra čala,

Dzejnieks maizes kļāpu ņem,

Dzejnieks

maizi

dala.

PĒTERIS ĒTERIS

— VIŅŠ NEVAR STRĀDĀT, JO IR IEMĪLĒJIES, UN ES NEVARU, JO JŪTU VIŅAM LIDZI...

D. BREIKSS

LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES GALVENĀS
ARHĪVU PĀRVALDES PRIEKŠNIEKAM b. V. KRAS-
TĪNAM

LATVIJAS PSR KULTŪRAS MINISTRA VIETNIE-
KAM b. I. BATRAGAM

ĢODĀJAMIE BIEDRI KRASTIŅ UN BATRAG!

1980. gada 24. numurā «Dadzis» publicēja LPSR Centrālā valsts vēstures arhīva gara Arhivariusa žēlabas, ka arhīva centrālās ēkas caurā jumta dēļ viņu moka hronisks reimatisms. Kā par nelaimi, lietus laikā salist arī arhīva materiāli, tāpēc nabaga Arhivariu- sam nav pat ar ko apsegties...

Savā atbildē Jūs, b. Krastiņ, vispirms atzi- nāt arhīva ēkas jumta slikto tehnisko stā- vokli. Toties tālāk bezgalīgs optimisms dvesa no Jūsu rakstītajām rindām, ka 1980. gadā LPSR Kultūras ministrijas Zinātniskās restau- rācijas pārvalde veikusi daļēju jumta remon- tu un, sākot ar 1981. gadu, veiks jumta un fasādes kapitālo remontu. Atbildi Jūs beidzāt ar kategorisku apgalvojumu:

«Rakstā minētais fakts par to, ka samirku- šas 2770 lietas, neatbilst patiesībai.»

Tikai tā un ne citādi!

Savukārt Jūs, b. Batrag, savā atbildē vis- pirms redakcijai populāri izskaidrojāt Latvi- jas PSR likuma «Par vēstures un kultūras pie- minekļu aizsardzību un izmantošanu» 25. pan- tu, norādot, ka par arhīva ēkas jumta tehnisko stāvokli ir atbildīgi minētā arhitektūras pie- minekļa izmantotāji, t. i., LPSR Ministru Pa- domes Galvenā arhīvu pārvalde. Paldies, b. Batrag! Tālāk Jūs rakstījāt:

«Jumta daļā, kur remontu izdarīja Latvijas PSR KM Zinātniskās restaurācijas pārvalde, darbi nobeigti savlaicīgi un pretenzijas par sliktu darba kvalitāti nav saņemtas. Zinātnis- kā restaurācijas pārvaldes 1981. gada darba plānā minētajā objektā darbus paredzēts veikt par 20 tūkst. rubl. š. g. trešajā un ceturtajā ceturksnī. Darbi tiks izpildīti labā kvalitātē.

Latvijas PSR Kultūras ministrija izsaka pa- teicību par šādu materiālu publicēšanu, tikai turpmāk lūdzam attiecīgo jautājuma juridis- ko pusi saskaņot ar kompetentām iestādēm.»

Mēs visi sapratām. Patiesi, ja jau ne- kādas arhīva lietas nav salijušas, jumts tika laicīgi un kvalitatīvi labots, tad atliek tikai griezties pie juridiski kompetentām iestādēm. Un tā nu esam sanēmuši vēl vienu atbildi.

Soreiz no Latvijas PSR Prokuratūras ar re- publikas prokurora vietnieka b. V. Daukša parakstu. Lūk, šī atbilde:

«Sakarā ar žurnālā «Dadzis» publicēto rak- stu «Galvenajai arhīvu pārvaldei...» repub- likas prokuratūra veikusi pārbaudi Latvijas PSR Valsts vēstures arhīvā par valsts īpašu- ma saglabāšanas likumdošanas ievērošanu.

Konstatēts, ka arhīva ēkas jumts daudzās vietās bojāts, kā rezultātā lietus laikā tiek salietas arhīva glabātuvju telpas un bojātas arhīva lietas.

Lai saglabātu Latvijas PSR arhīva fondu, uzlabotu glabāšanas apstākļus un novērstu esošo bojājumu, CVVA 1979. gadā izstrādāta projektu dokumentācija ēkas kapitālajam re- montam un restaurācijai. Remonta darbus veic Latvijas PSR Kultūras ministrijas Zinā- niskās restaurācijas pārvalde.

Taču laika posmā no 1980. līdz 1981. ga- dam Zinātniskās restaurācijas pārvalde pa- redzēto darba apjomu neizpildīja. Saskaņā ar darba līgumu no 1980. g. 12. marta Nr. 87, bija jāveic darbi apjomā par 35 tūkstošiem rubļu, bet faktiski apgūti 10,5 tūkstoši rubļu, 1981. gadā no līgumā paredzētajiem 20 tūk- stošiem rubļu uz 1981. g. 1. septembri darbi izpildīti par 1,7 tūkstošiem rubļu.

Par atklātajiem valsts īpašuma saglabāša- nas likuma pārkāpumiem Latvijas PSR Pro- kuratūra nosūtījusi vēstuli republikas kultū- ras ministram ar priekšlikumu veikt neatlie- kamus pasākumus, lai novērstu esošos cēlo- nus un apstākļus, kas traucē valsts arhīva fondz saglabāšanu.»

Tā, lūk, godājamie biedri Krastiņ un Bat- rag! Tādas tās lietiņas un arhīva lietas...

Jūsu visnotaļ jaukie rakstiņi tagad tiek rūpīgi glabāti redakcijas arhīvā. Kā senāk mēdza teikt — nākamajām paaudzēm par pa- mācīšanu un sirds uztaisišanu.

Ar patiesu cieņu un cerībā saņemt atbildes, kas vairāk atbilstu lietu patiesajam stāvoklim. Jūsu «DADZIS»

NOBRIEDUŠU GRAUDU SMARŽA

Šī reibinošā nobriedušo graudu smarža! Kā dus tik trakumus tā neizspēlē ar godīgiem cilvēkiem! Cauru gadu cilvēks uzvedas kā pienākas: ne darbu kavē, ne šnabi pārmērīgi dzer, ne nagus palaiž. Bet pienāk rudens, un visi labie aizsākumi vējā! Cilvēks pārvēršas līdz nepazīšanai un rīkojas gluži kā sajucis.

Nu, pieņemsim, Jēkabpils rajona padomju saimniecības «Akniste» vīri Jānis Jonāns, Vasilis Ivanovs un Pēteris Jakovļevs tajā liktenīgajā dienā bija iereibuši no izdzertā šnabja. Taču, ja visapkārt tik apdullinoši nesmaržotu nobriedušie graudi, vai tad puišiem ienāktu prātā doma doties talkā uz kaimiņsaimniecību novākt labību? Nekādā gadījumā. Darbu pietiek pašu mājās. Diemžēl skurbīgās smaržas apmāti, puiši sēžas motociklam mugurā un brauc uz padomju saimniecību «Susēja». Uz Elkšņu ciemu. Uz Kalniešu mājām. Uz tām pašām, kurās Jānis Jonāns kādreiz dzīvojis. Kad ceļa mērķis sasniegts, izrādās, labība šajā pusē jau novākta un savesta kaltē. Protams, ja kaltē atrastos āboli vai burkāni, nekas briesmīgs nenotiktu. Bet rudzu graudi! Tie taču smaržo traki pavedinoši. Un, jo tu, cilvēk, šo smaržu vairāk ieelpo, jo dumjāk uzvedies!

Tālākais viss norisinājās kā pa miglu. Puiši iekrāva motocikla blakusvāgī pāris maisus graudu un brauca atpakaļ uz dzimto Aknisti.

Par laimi, ceļā gadījās vietējās ciema padomes darbinieki, citādi, pats nelabais vien zina, cik tālu tie graudi būtu puišus noveduši!

Vai atkal cits piemērs. Tās pašas padomju saimniecības «Akniste» kaltes pārzinis Rūdolfs Zvirgzds labi zināja, ka apstrādātie graudi no kaltes jāved uz padomju saimniecības noliktavu. Bet te — graudu smaržas apreibināts, pieredzējušais darbinieks sāka rīkoties pavisam divaini: vienu padoto — Vairi Vēveri — norīkoja, lai tas atved no pensionāres Kokinas ķerru. Otram — Staņislavam Dronkam — deva vēl aplamāku uzdevumu: piebērt ķerru pilnu ar miežiem un aizdzīt Kokinai.

Taču ar to vēl graudu smaržas ietekme nebeidzās. Novedusi no taisnās taciņas kaltes pārzini, pavedinošā smarža uzveda uz neceļa arī viņa padoto Vairi Vēveri.

— Ja priekšnieks var graudus sūtīt pilnīgi svešam cilvēkam, kāpēc es nevaru paņemt dažus maisus personīgi sev? — prātoja Vē-

veris un pēc dažām dienām lika maisu uz mopēda un veda mājās.

Par laimi, izdzertā šnabja skurbums šoreiz bija stiprāks par graudu smaržu un Vairis pusceļā aizmiga. Citādi, ej nu sažini, cik dziļā grāvī būtu iebrācis graudu tīkotājs!

Ari par Jēkabpils rajona Mežāres padomju saimniecības kaltes pārzini Imantu Zālīti agrāk neviens neko sliktu nevarēja teikt. Godīgs, izdarīgs, disciplinēts. Bet te pienāca rudens, sāka reibinoši smaržot graudi un mūsu Imants no šķīstā engeliša pārvērtās par pašu nelabo. Saimniecība viņam uzticēja labiem darbiem apmācīt Robertu Daukštu, Malts sovhoztehnikuma 4. kursa audzēkni, kas Mežārēs atradās praksē. Bet ko darija Zālītis? Viņš pavadināja Daukštu uz nedarbiem! Samācīja, lai puišis aizved miežus privātpersonai Teklai Onculei. Un nevis par velti, vai, kā to saka, par skaistām acīm, bet — par naudu. Turklāt Zālītis sev paņēma piecpadsmit rubļu, bet māceklim iedeva tikai piecus.

Laimīgā kārtā ar to pašu Roberta Daukšta prakse beidzās. Citādi, kas to zina, uz kādām vēl izdarībām viltus engelis būtu jauno darbinieku samācījis!

Tas pats graudu skurbums ļoti nesmuku numuru izspēlēja arī ar Jēkabpils rajona kolhoza «Cīņa» kombainieri Daini Zālīti. Visu dienu vīrs strādāja bez kļūmēm, novāca auzas un graudus bēra kravas mašīnā. Bet uz vakara pusi Dainis kļuva tāds kā parauts. Visi kombainieri beidza darbu un brauca mājās, bet viņš ar pilnu bunkuru turpināja riņķot pa auzu lauku. Riņķoja, riņķoja, līdz beidzot vīram galva sagriezās un viņš izbēra graudus mežmalā...

Labi vēl, ka tajā pašā vakarā gar mežmalu brauca šoferis Raimonds Zeltiņš. Viņš izrādījās ļoti cēlsirdīgs: apmāto kombainieri neļaimē neatstāja — auzas aizveda uz savām mājām un piedevām vēl apmātajam vīram iedeva pudeli, kā teikt, garīgā līdzsvara atgūšanai. Bet citādi, paši saprotat, strādīgais kombainieris būtu palicis bešā: par mežmalā izbērtiem graudiem padomju saimniecības grāmatvedība nemaksā...

Ak, šī reibinošā nobriedušo graudu smarža! Kādus tik trakumus tā neizspēlē ar cilvēkiem!

J. JUZEFS

J. BRINKIS

MĀRIS ČAKLAIS

Parodija no cikla

«Es dziedu par Pētera gaili»

Tālvāldis Treicis

MĒS TEPAT PA TO ZEMES VIRSU

Mēs tepat pa to zemes virsu...
Tu atkal augšā pa tām debesu aizām.
Nez kā tur augšā — arī kā šife!
Te viens otru mīlam, nīstam un graizām.

Te atnāk rīti kā zobu sāpes,
pagāraini, ir arī tāda vājība.
Pa dienas vidu kur kurais
klīduši, vakaros apskaujam mājas.

Un turas pakši un turamies paši,
cik profam, cik spējam, tik darām
pavisam vienkāršu, necilu darbu —
eļļojam smadzenes, augšā karamies.

Silti fufaiķās, pareizāk jāsaka — vateņos,
puķu podā puķīte decembra salā.
Tu pa to augšā, mēs pa to virsu
kaut kā kuļoties, aiztiksīm galā.

DIPLOMS

Fizkolektīva priekšsēdētāja kabinetā ar spieķi rokā iekliboja jauns vīrietis.

— Ko es redzu! — priekšsēdētājs priecīgi iesaucās.

— Mani, — ienācējs drūmi atbildēja.

— Atnācu, lai tu man izsniegtu diplomu.

— Diplomu? Žani, par ko tad tev?

— Par to, ka es piedalījos rūpnīcas spartakiādē un uzvarēju.

— Nu gan izdomāj! Tie, kas uzvarēja, diplomus jau ir saņēmuši.

— Kā tad, vieniem prieki, citiem bēdas! — Žanis sarūgtināts iesaucās. — Saņēma tie, kas noplivināja kaut kādus nieka simt metrus, bet es skrēju kilometru līdz veikalam un ar pilniem tīkliņiem atpakaļ! Un ne jau vienu reizi vien!

— Nesaprotu, kāds tam sakars ar spartakiādē!

— Vistiešākais. Pats taču spartakiādes rautā piedalījies.

— Piedalījos. Bet bankets bija pēc spartakiādes!

— Un es izmežģīju kāju pirms, gādādams banketam visu nepieciešamo.

— Tā. Cik es saprotu, tu par to gribi saņemt diplomu?

— Protams! Jo sieva, redzi, netic, ka es skrēju.

— Uz veikalu?

— Nē taču! Es viņai saku: «Gribēju uzvarēt, tāpēc kriju uz finiša lentītes un krizdams izmežģīju kāju.» Bet viņa: «Ja tā, kur ir diploms?» Bet diploma nav.

— Hm, nepatīkama situācija... Zini, varbūt izdarīsim tā: organizēsim, lai tev piešķir pabalstu kā ciefušajam, sabiedrisku darbu darot.

— Neder. Tad jau labāk uzraksti izziņu, ka nevarat diplomu izsniegt tāpēc, ka diplomu, piemēram, izbeigušies. Citādi sieva saka: «Zinu, kas jums fās par spartakiādēm! Pietiek, vairs nelaidīšu!»

— To nevar pieļaut! — fizkolektīva priekšsēdētājs iesaucās. — Kā tad mēs bez tevis iztiksīm! Zini, es tev izrakstīšu diplomu kā desmit tūkstoš metru skrējiena dalībniekam. Apmēram tik daudz taču būsi noskrējis.

— Vismaz! Un, tā kā šī skrējiena spartakiādes programmā nebija, es kā vienīgais dalībnieks izcīnīju uzvaru.

A. DZIRNIS

U. MEŽAVILKS

Rūpnīcā «Spara rats» reiz ieradās večiņa. Vēlāk, kad šo lietu izmeklēja, sargs uzrakstīja direktoram paskaidrojumu:

«Es domāju, viņa nes pusdienas savam mazdēliņam, kas strādā mūsu rūpnīcā...»

Veča iegāja nažu cehā un izvilka tuteni. Patiesībā tas nebija nekāds duramais, bet siera nazis ar robotu asmeni. Viņa nebūt negrāstījās kādam brukt virsū, gluži otrādi, bija noskaņota miermīlīgi un ļoti pieklājīgi apprasījās pēc priekšniecības. Tā kā neviena cita tūvumā nebija, viņai parādīja ceha priekšnieku Nādiņu Klimski.

— Vai jūs šitos te taisāt! — viņa gribēja zināt.

— Mēs, mēs, mammel! — ieraudzījis nazi, Klimskis atteica. — Nu, un kas tad ir!

— Apskaties, dēls, labi, — večiņa sniedza rīku. — Tas ir slikts nazis.

Priekšnieks paņēma siera nazi un sāka aplūkot. Nazis patiešām bija taisīts pavirši — spals greizs, kniedes vajīgas, gofrējums nepilnīgs, tas atgādināja zāģu zobus pēc tam, kad ar to mēģināts zāģēt naglas.

Pienāca pāris strādnieku. Arī tie aplūkoja nazi.

Ja nebūtu pienākuši, viss varbūt beigtos citādi. Večiņai nazi apmainītu. Izmeklētu pašu spožāko un taisnāko, bet šo izmestu ražošanas atkritumos. Pasaulē jau tāpat ik gadus izmet atkritumos lielu daudzumu vēl diezgan

labu un lietojamu siera nažu. Viens vairāk vai mazāk — sākums.

Tāču Nādijs Klimskis nevarēja strādnieku acīs palikt par aunu, ko var apvārdot kaut kāda vecene. Padomā fikail! Nazis viņai slikts! Cītas siera loka lekšā vispār bez naža!

— Nazis ir labs. Sieru ar to var griezt. Nekas sieram nenotiks.

— Bet viņš kustas! — večiņa iesaucās.

Priekšnieks nodomāja, ka varētu paņemt āmuriņu un uzsist pa kniedītēm. Tad nekustētos. Bet nu par atkāpšanos vairs nevarēja būt runas. Nādijs Klimskis nebija cilvēks, kas nesaprastu, ko dara.

— Mijā mammelīt! — viņš svinīgi sacīja.

— Katra manta, ko mēs taisām, pilnīgi atbilst valsts standartiem un e-falonam!

Tā, profams, nebija taisnība, tie bija meli, turklāt diži. Bet diži meli var būt ļoti pārliecinoši. Likās, ka arī šoreiz tie iedarbojās. Večiņa apklusa. Tomēr tā bija maldīga šķefamība, jo nākamajā mirklī viņa atkal ierunājās:

— Vai tu, dēliņ, man varētu parādīt to etalonu!

Klimskis lika atsaukt noliktavas pārzini Veriņu ar siera naža etalonu. Kad večiņa to ieraudzīja, viņai iemirdzējās acis. Viņa paņēma etalonu, nopaijāja to, un nevainojami nupulētais metāls tūlī atplaisnāja visas krāsas, kas bija apkārt — dienasgaismas spuldžu baltumu, sienu dzeltenumu, zilās debess gabaliņu ar zaļu koka siluetu aiz ceha logiem.

— Nu! Te viņš ir, tas etalons, — priekšnieks Klimskis teica. — Tieši tāds pats nazis kā jūsējais, tikai ar to starpību, ka jūsējais mazliet apķēpis ar sieru, bet mūsējais, redzat, pēc ēšanas ir rūpīgi nomazgāts, ko nevar sacīt par jūsējo... Ja jums, mammel, arī būtu labpaticies to izdarīt, tagad redzētu, ka abi naži ir pavisam līdzīgi.

— Līdzīgi, tu saki, dēliņ...

— Pilnīgi! Kā divas pīles!

— Un vienā cenā!

— Vienā, vienā, mammel, redzat, te rubuldivdesmit un te rubuldivdesmit.

Priekšnieks, iedomājies, ka veča tūlīt būs spiesta aizvākties, stāvēja liels, varens, gudrs un pat mazliet iedomīgs.

— Tu saki, vienādi, un tam nav nozīmes, viens vai otrs!

— Nav nozīmes, — priekšnieks apstiprināja.

— Nu labi. Tad paldies par paskaidrojumu, — večiņa teica. Tie bija viņas pēdējie vārdi. Viņa iebāza kabatā etalona nazi un aizčāpoja. Pēc dažiem mirkliem večiņas vairs nebija.

Pavēlē, ko direktors šai sakarā izdeva, tika ierakstīts viens no viņa dižākajiem domu graudiem: «Etalons nav prece un tas nav paredzēts plašam patēriņam.»

I. BITENIEKS

— KĀDAS IR JŪSU SUBJEKTĪVĀS DOMAS!
— OBJEKTĪVI IEMESLI.

I. MELGAILIS

E. RUSMANIS

— BIEDRI INSPEKTOR, MĀCĪTIES NEKAD NAV PAR VĒLU.

D. BREIKSS

— KĀ TAS JUMS IZDEVĀS!!

E. OSS

— UN TREŠĀ VĒLĒŠANĀS: LAI MAN TICĒTU, KA VISU TO ESMU NOPELNĪJIS AR GODĪGU DARBU!

E. OZOLIŅŠ

JAUNĪBAS KĻŪDA

Pusdienas ieturēju pustukšā ēdnīcā. Ēdienu izvēle nebija nekāda lielā — biešu zupa, šnicele, kompots. Atbrīvojis paplāti pie kāda brīva galdiņa, gāju pēc nepieciešamajiem rīkiem — karotes un dakšīnas. Kārtējo reizi nozvērējos ņemt nepieciešamos rīkus līdzīti no mājām. Kāpēc par ēdnīcas inventāru uzskata šos greizos alumīnija veidojumus, nekādi nevaru saprast. Nosaucot tos par galda piederumiem, tiem bija stipri vien glaimots. Protams, te bija redzamas sabiedriskās ēdināšanas darbinieku rūpes, lai neviens no apmeklētājiem nekristu kārdinājumā karoti vai dakšīnu iebāzt kabatā un, lai viņam, ieraugot nazi, pasarg dievs, neienāktu prātā slenkavnieciskas domas. Tāpēc, drošs paliek drošs, — nažus nedod nez, bet dakšīnas un karotes...

Tā, domās cilādams šo svarīgo problēmu, aizmaldījos pie galdiņa, kur biju atstājis savas kompleksās pusdienas. Ak vai!... Dūšīgs tēvainis pašlaik beidza strēbt biešu zupu un ar skubu ķērās pie otrā ēdiena. Neteikšu, ka esmu liels šniceles cienītājs, tomēr šai gadījumā labprāt būtu to apēdis pats. Apšēdus uz krēsla iepretim dūšīgajam un mēģināju glābt vismaz kompotu. Tomēr dūšīgais bija veiklāks. Pamanījis manu roku virzāties uz glāzes pusi, viņš satvēra to savā varenajā ķētnā. Iekšēji jutu, ka kaut kas būtu jādara, ka tā to lietu nevārtu pamest, bet, palūkojies uz tēvaipa iespaidīgo būdu, pieticīgi noriju siekalas.

«Tik tālu jau esi nonācis,» domās nolaupēju sevi. «Nu jau arī tavas pusdienas apēd citi. Tāpat kā toreiz tas sprukstiņš Žanis...» «Vai drikstu lūgt tavu dāmu?» un es, vientiesīgais: «Jā, jā, lūdz...» Lai gan vajadzēja teikt: «Liec mierā manu dāmu! Es pats ar viņu dejošu!» Tagad Almiņa būtu mana sieva un es pusdienotu mājās, nevis kvernētu šai nožēlojamā ieskrietuvē, kur manas pusdienas aprij citi. Man tagad vajadzētu uzsist dūri uz

galda un teikt: «Liec mierā manu šniceļi! Es pats to ēdišu!» — bet es tik sēžu un skatos, kā šis rij, baltu aci uz mani bolidams. Lupata es esmu un vienmēr tāds esmu bijis... Tad, kad dalīja prēmijas, visi zināja, ka tā pienākas man, bet dabūja Žanis, tas sprukstiņš, jo viņam, redz, sieva un divi bērni. Būtu es toreiz teicis: «Liec manu dāmu mierā!», prēmija būtu mana un es pusdienotu mājās, nevis sēdētu šeit ar kurkstošu vēderu...

Pēkšņi sirds man priekā salēcās: uz blakus galdiņa kūpēja manas pusdienas! Izmetis novēlotu labu apetīti, jo dūšīgais jau slaucīja ar delnas virspusi muti, ar skubu metos virsū biešu zupai. Bet nepaguvu ne karoti

mutē iebāzt, kad kāda roka spārīgi iebelza manu pa pakausi ar to pašu alumīnija ķemu, ko šeit dēvē par karoti.

«Nekau pal!» es gribēju uzblaut, jo mani modās vīra dūša, un nolēmu par spīti nekaunīgajam uzbrukumam, noēst visu līdz pēdējai kripatai. Diemžēl no tā nekas neiznāca. Kad gluži sašļucis piecēlos no galda, apkalpotāja teica:

— Es tevi jau sen vēroju! Noliķi pusdienas uz tā galdiņa, bet pats vazāties apkārt, citus ēdējus traucēdams!

Patiešām, tur neskartas, bet jau pavisam atdzisušas stāvēja manas kompleksās pusdienas. Sarūgtināts ēzdams auksto, negaršīgo virumu, rūgti domāju: «Ak, kāpēc es toreiz tam sprukstiņam Žanim neteicu, lai liek manu dāmu mierā! Es pats ar viņu dejošu...» Par šo savas jaunības kļūdu tagad man jācieš visu mūžu.

VISVARIS PLUNKŠKIS

TĀ MĪLĀ MANTA

Satiku paziņu.
— Kā tu dzīvo? — prasu.
Šis saviebjas, it kā es viņam būtu uzkāpis uz varžacs.
— Diez kas nav, — saka, — nav ar ko lielīties. Bet tu kā?
— Lieliski! — es pasmaidu.
Paziņa izskatās varen izbrīnījies.

— Nepūt nu pīlītes! — viņš saka. — Tā nemēdz būt, jo, cik man zināms, tev nav nekā tāda, ko citi jau sen nebūtu iegādājušies.

— Nu un tad! Man nav, tev ir. Un tomēr tu saki, ka dzīvo slikti.

— Šis tas man tiešām ir, tomēr ne tik daudz, lai dzīvotu labi.

— Okei, nemsim pēc kārtas: mašīna tev ir, krāsainais televizors arī ir.

— E, — paziņa atmet ar roku. — Tu labāk paskaties, kā ir citiem!

— Kādiem citiem?

— Nu, kaut vai manam kaimiņam. Viņam ir luksa žigulis, man tikai tāds sagrabējis zapiņš.

— Skaidrs! Tev steidzīgi jāmaina sava vērtību mēraukla, citādi tu visu mūžu nodzīvosi kā neapmierināts īgna. Saki, kāpēc tev jāskatās, kas ir tavam kaimiņam!

— Bet uz ko tad lai es skatos? Uz tevi, vai?

— Kāpēc uz mani? Skaties kaut vai uz Maķedonijas Aleksandru vai uz franču Ludviķi četrpadsmito. Pēc tavām domām, kā viņi dzīvoja?

— Tu vēl prasī! Viņi taču bija valdnieki! Bet kas esmu es?

— Valdnieki gan, bet kas viņiem bija? Galma intrigu saindēta atmosfēra, tas, pirmkārt. Un, otrkārt, — vai Maķedonijas Aleksandram, piemēram, bija stereo atskaņotājs?

— Nu gan pateici! Toties viņam bija zelts, dārgakmeņi!

— Tādas mantas bija arī citiem valdniekiem. Toties viņi, tici man, aci nepamirkšķinot, atdotu pāris maišļu zelta par vienu lodīšu pildspalvu, kas maksā 35 kaņeikas. Jo tad viņiem patiešām būtu kaut kas tāds, kā citiem nav.

— Jā... — brīdi padomājis, paziņa sapņaini teica. — Ja es dzīvotu ar savām grabažām pirms kādiem kaut vai pieciem gadsimtiem, tad gan patiešām varētu justies laimīgs.

— Un kas tagad tev liedz šo prieku? Paskaties, Ričards Trešais bija ar mieru mainīt pusi karaļvalsts pret zirgu! Vari iedomāties, cik viņš dotu par savu zapiņu?

— Ja viņš zinātu, ka tas krāms laiku pa laikam jādzen uz autoservisu, neko viņš man nedotul! Drīzāk liktu mani pakārt tuvākajā zarā.

— Redzi nul Varbūt es jūtos labi tieši tāpēc, ka man tādas mašīnas nav. Un citu krāmu, bez kuriem itin labi varu iztikt. Vai tas ir maz, lai cilvēks justos laimīgs?

— Diez kas jau nav...

— Un ko tev vēl vajag?

— Ak dievs, viņš vēl prasā! Man ir vesels saraksts, ko man vajag! Mašīnai tupeles nodilušas! Dēls prasā velvēta džinsus! Sieva... ak, vai tad visu var uzskaitīt! Daudz ko vajag! — paziņa uzmeta man raizīpīnu skatienu, atmeta ar roku un aizsteidzās. Cilvēks, kuram pieder tādas bagātības, par kādām Maķedonijas Aleksandrs nevarēja pat sapņot, un kurš tomēr nejutās laimīgs.

A. ZIRNIS

ORIENTĒŠANĀS SPORTS

Šopavasr Dītriķa darbavietā diezīn aiz kāda iemesla sāka vētrāini atīstīties sporta dzīve. Lai gan iemesls, ja labi palūkojās, bija saskatāms, — tas bija sieviešu dzimtes iemesls, kas, mīlīgi vidzinādams, apstaigāja visus darba iecirkņus un aprunājās ar katru darbinieka vienību personīgi. Tādi kontakti palaikam izrādās auglīgi, īpaši, ja tas notiek jaukajās pavasara dienās, tad pat apsūņojis celms jūtas glaimots, ka viņam pievērsta tāda uzmanība.

Kad mīlīgā radība pienāca pie Dītriķa, pirmā saskatīšanās īpašu veiksmi nesolīja. Kad Dītriķis gribēja, viņš prata skatīties ārkārtīgi stīndzinoši, it kā viņa dzīslās vienmēr būtu rīvējušas reptīļa asinis.

— Es gribēju ar jums aprunāties, — meitene — uzsāka, cik spēdama gaiši un optimistiski.

— Es atkal ne, — Dītriķis nepūlējās slēpt savu nostāju un pagriezās pret runātāju iesēķībi.

— Mūsu darbavietā fiziskā kultūra un sports līdz šim nepieļaujami pamesti novārtā, — meitene mīļi teica.

— Tā? — Dītriķa balsī nevarēja jaust nekādu interesi.

— Jā. Šausmīgi, vai ne? Šeit, kur strādā tāda rostīga, enerģiska jaunatne... Es domāju, kopīgiem spēkiem...

— Ar maniem spēkiem nerēķinieties, — Dītriķis brīdināja. — Vismaz es nespertošu. Es neesmu zaķis, lai skrietu nezin kādas distances.

— Vai ķengurs, lai pārvarētu nezin kādus augstumus! — viņa sarunas biedre priecīgi uzlūvē, un Dītriķis pret savu gribu iesmējās. Taču tūlīt viņa sejas izteiksme atkal sastinga. Meitene tomēr rādījās priecīga par to pašu mazumiņu. Viņa sacīja, bez skriešanas un lēkšanas jau esot vēl... Jā, esot disciplīnas, kuras Dītriķim būtu kā radītas.

— Nevaru iedomāties, — Dītriķis sacīja un domās meklēja tādu drošāku atkāpšanās ceļu. Taču šoreiz viņam izmukt neizdevās. Meitene aizgāja no viņa tikai tad, kad Dītriķis bija apsoltījis piedalīties orientēšanās sacensībās. Aiznākamsvētdien, izbraukšana no centrālās stacijas pulksten septiņos astoņpadsmit minūtēs. Sievas un bērni līdzi nav jāņem.

Sieva un bērns Dītriķis arī nebūtu varējis paņemt līdzi. Tāpēc, ka tādu viņam nebija. Dītriķis bija izteikts mūsdienu vīrietis un visdziļākās simpātijas jūta pats pret sevi. Var jau būt tiesa, ka dzīvot sev vienam pašam ir pagarlaicīgi. Bet, ja viņš apprecētos, viņam taču būtu jāsāk dzīvot kādai citai... Paldies! To Dītriķis sacīja sev pilnīgi pamatoti. Starp citu, orientēšanās — nu tā, cilvēku starpā — Dītriķim nebija gluži sveša. Viņu reiz tikpat kā bija noorientējusi uz sevi kāda braša blondīne. Dītriķis jau grastījās... vai, bail atzīties, — taču pēdējā brīdī viņš izrēķināja, ka no abu tuvuma blondīne labumus varētu grābt abām saužām, bet viņam pašam nerastos ne mazākais ieguvums. Tas nebūs pareizi, Dītriķis nolēma un, godīgs būdams, savu lēmumu paziņoja blondīnei. Viņa raudāja. Dītriķis palika akmensciets.

Tā nu līdz šim Dītriķis bija peldējies pa dzīves jūru visai pareizā virzienā. Tāpat viņam kā pieredzējušam vīrietim kaut ko no tās orientēšanās vienkārši vajadzēja saprast, tāpēc starta vietā viņš ne pārāk uzmanīgi klausījās instruktažu. Vispār viņu šī būšana nepavisam nevaldzināja. Dītriķis nebija nekāds uz mežu un ūdeni pasistais, kas diezīn kāpēc alkst pēc kādas tur pilnīgas saplūšanas ar dabu. Dītriķis bija visnotaļ reālās kategorijas domājošs cilvēks. Pie dabas krūts viņš nebija piedabūjams lēpot basām kājām. Tāpēc šodien gērbies viņš bija visnotaļ solīdi, varbūt kādu nieciņu par biezu gan, bet tik agrā rītā jau nevar izprognozēt temperatūru visai dienai, un sinoptiķus nu nepavisam nav ko klausīties. Un viņš taču nevienam nesūdzējās, ka ir par biezu gērbies. Savu vīrišķības tiesu, cik daba viņam tās bija piešķīrusi, Dītriķis valkāja ar mieru un dziļu pašcieņu. Apkārtējā

publika pirms izšķirējas komandas došanas grozījās, bīkstījās un čukstējās; Dītriķis stāvēja skaidra miera pilns un neskatījās ne pa labi, ne pa kreisi.

Kad sacensības dalībnieki bija izklīduši uz visām pusēm, tā arī līdz galam neuzzinājuši, kas viņiem īsti būtu darāms, Dītriķis apmierināts konstatēja, ka gadījums viņam kaimiņos nolīcis kādu diezgan lādīgu vīru. Šis vīrs lielījās, viņš protot lasīt karti. Taču pats galvenais, kā lāga vīrs priecīgi atzinās, bija tas, ka viņš šo apkārtni teicami pazīstot vēl no tiem laikiem, kad tepat tuvumā ganījies govīs un apkārtējā jauktu koku mežā lasījis sēnes. Dītriķis ar cieņu nolūkojās vīrā, kurš savā laikā darbojies kā vesela govju bara valdnieks. Dītriķa zināšanas par govīm, skaidru valodu runājot, bija tuvas nullei. Reizēm, tuvākajā veikalā iepērkoties pienu, krējumu un paniņas, Dītriķis pat sāka šaubīties, vai tiešām šo viņiem pazīstamo produktu pirmsākums meklējams govī.

Abi ar to lādīgo viņi lēni un mērķtiecīgi virzījās turp, kur viņiem galu galā vajadzēja nonākt. Lādīgtāis, viņu sauca par Nikanderu, ieteica nesteigties, neesot nekādas vajadzības pienākt pirmajiem un pēc tam saņemt neveiksminieku indīgās piezīmes par līšanu priekšā, iztaistīšanos labākiem nekā ir un tamlīdzīgi.

— Bet vai šai sporta veidā vispār ir kāda nozīme, vai tu pienāc pirmās vai ne? — Dītriķis painteresējās.

Nikanders bažīgi pavērs viņa:

— Es īsti nezinu. Pirmajiem? Vai varbūt pēdējiem? Vai varbūt kādā noteiktā vietā?

Viņi gandrīz sastrīdējās. Beigās varēja vienoties tikai par vienu lietu: kaut kur viņiem bija jānonāk, tā vieta bija atzīmēta uz karte lādīgtā papīra gabala, ko Nikanders turēja saužā. Un vai ar to nepietika? Jāpiefiek, Nikanders sacīja, un beigās Dītriķis viņam piekrita. Ja jau svētdiena tā vai tā bija pagalam. Nikanders atzinās, viņš esot kaislīgs zolītes spēlētājs.

— Lai būtu šī svētdiena, bet cita neviena, un lai viņi izput! — viņš teica.

— Lai viņa izput, — Dītriķis paklusām izlaboja, un Nikanders paskatījās viņā un tad teica, viņam tas nu esot pilnīgi vienlīga. Gluži draudzīgi viņi slāja caur diezgan purvainu meželi, un Nikanders teica, viņš no vietējā dzirdējis, šai mežā esot ieperinājušās ērces.

Dītriķi tas satrauca. Viņš regulāri skatījās raidījumus «Veselība viena, slimību daudz» un uzskatīja šo teicienu par izcili pareizu.

— Klausies! — viņš drebošā balsī sacīja Nikanderam. — Tad jau iznāk, viņi ar nodomu iegruduši mūs šai postažā. Tas ir noziegums! Vai tu tā nedomā?

Nikanders atsacīja, viņš nedomānot vis. Un ar ērcēm esot tā, ka citus tās kožot, bet citus atkal atstājot bez ievēribas. Viņam, piemēram, esot viens brālēns, tas ir, viņam esot vairāki brālēni, taču dotajā momentā viņš runājot tikai par šo vienu brālēnu, — jā, un tad šo brālēnu ērces esot izkodušas vienos robos. Bet brālēna sieva šie neradījumi vispār neesot ievērojuši, lai gan brālēns kā krietns laulāts draugs visur ejot tikai kopā ar sievu. Un pēc tam guļot pa slimmīcām. Jo viņam arī putes nepalīdzot.

Dītriķis nezināja, ko atbildēt. Viņam negribējās jautāt, vai Nikanderu pašu ērces kož vai ne. Un viņam negribējās no tā kaut ko secināt.

Nikanders, laikam sajutis Dītriķa depresiju, kādā sevišķi kokiem un krūmiem aizaugušā stūrītī kļuva iesvilpās un pamāja Dītriķim apstāties. Kad Dītriķis to bija izdarījis, Nikanders no kabatas izvilkā plakānu pudelīti un teica...

Un Dītriķis teica, viņš nekad...

Un Nikanders sāka smieties un sacīja, tas esot labākais līdzeklis pret ērcēm. Ja, teiksim, nav pie rokas poliklīnikas ar potēm.

Tā kā poliklīnikas tiešām nebija, Dītriķis lika pie mutes pilno uzgriežamo vāciņu. Tūlīt

viņš arī aizrijās un sāka sprauslot, bet pēc tam asarainām acīm pavērs Nikanderā un pārmetoši sacīja, kāpēc tas neesot brīdinājis, tīru spirtu viņš nevarot...

Un Nikanders atteica, zīdaiņu putriņas tādās reizēs arī neesot ko brūķēt.

Ar otru mēriņu Dītriķis tika galā veicīgāk. Viņš jau grastījās kaut ko sacīt, taču aizmīrsa, ko gribējis, jo šai pašā acumirkli jūta, ka viņam kaut kas — vai varbūt jāsaka kāds? — iekož kaklā. Skaustā, pareizāk sakot, Dītriķis iebrēcās un ķēra sev pie skausta, un viņa vaigā atspoguļojās bailes un izmisums. Nikanders aizskrūvēja pudeli un apjautājās, kas noticis.

— Man iekoda, — Dītriķis ar roku ķeksēja sev aiz apkakles, — lūdzu, paskaties šeit!

Nikanders skatījās.

— Tur nekā nav, — Nikanders pēc brīža sacīja. — Tīrs un tukšs.

— Varbūt bija un pazuda?

— Ērces tā nedara, — Nikanders sacīja.

— Ērces iekož un paliek.

— Ērces?

— Nu skaidrs, ka ērces, es taču visu laiku par to runāju. Ērce iekož un ielaiž savu indi, un gatavs tas cilvēks ir. Citi uzreiz neno-mirst. Viņi tikai paliek traki. Un pavasara mēnešos ērces ir visbīstamākas.

Dītriķim viegli sajodzījās kājas. Kalendārs jau trešo nedēļu rādīja maiju.

— Un tev neviens neiekoda? — Dītriķis vājā balsī pavaicāja.

Nikanders paskaidroja, ka viņam iekodis neesot neviens, un tas esot ļoti labi. Ja ar Dītriķi kas gadīšoties, tad vismaz viņš, Nikanders, varēšot Dītriķi aizgādāt līdz kādai vietai, kur būšot iespējams sniegt medicīnisku palīdzību. Tas ir, ja nebūšot par vēlu.

Kādu laiciņu valdīja saspīlēts klusums. Tad Nikanders atskrūvēja savu pudelīti un jautāja, vai varbūt Dītriķis gribēšot vēl malciņu? Dītriķis pavērs runātāji pavisam divainu skatienu, tad izrāva blašķi Nikanderam no rokas un vienā rāvienā izfukšoja to.

— Un kā tev tagad ir? — Nikanders pajautāja, kad bija atpauzes no pārsteiguma. Dītriķis atteica, viņam gurstot kājas... un tad viņš ieraudzīja Nikandera seju neslēptas līdzjūtības izteiksmi, un tad...

Tad viņš izdzirda krūmu zaru švīkstēšanu sev gar ausīm. Liekas, aiz muguras Nikanders kaut ko kļiedza. Lai kļiedz! Dītriķis tikai skrēja. Viņš skrēja bez kartes un azimuta, līdzīgus skrējienus sauc arī par amoku. Viņš skrēja, kā nebija skrējies arī jaunības laikos. Īstenā staltbrieža skrējienā, trūka tikai uz muguras atliektu ragu, — bet kur lai Dītriķis ragus ņemtu, viņš taču nebija precējies, — viņš aizjonoja garām finiša vietai, arī te viņam kaut ko nosauca pakal vairākas balsis, un viena no tām šķita kādreiz jau dzirdēta, bet Dītriķim bija vienlīga, kas sauc un ko sauc. Šis nebija no tiem brīžiem, kad cilvēks klausās balsīs, viņš joza tālāk, apkaļ neskatīdamies, un balsis vairs nebija dzirdamas, diivs ar viņām. Galu galā tā bija pati providence, kas viņu vadīja un beigās izvadīja laukā uz šosejas, pavisam tuvu no autobusu pieturas stabiņa.

Dītriķis apstājās, nopurinājās un norausa sev sviedrus no pieres. Vienu brīdi viņš pabrīnījās, cik vientuļā vietā sevi atradis... tad viņš pārcilāja prātā visu notikušo... Un visbeidzot viņš iedomājās, ka kodēja taču varējusi arī nebūt ērce.

Bija tā diezgan vientuļi te uz vientuļā ceļa. Tā balss, kas viņam pirmīt likās tik pazīstama... Viņš atcerējās meiteni, kas bija organizējusi visu šo dzīvībai bīstamo pasākumu. Un viņš atcerējās arī viņas smaidu... Šeit nebija neviena, kas Dītriķim uzsmaidītu.

Beidzot viņš sapurinājās. Tas, kas viņam skaņējies ausīs, varēja būt bijis tikai tāds sirēnas vilinājums!

Nē, Dītriķis nolēma. Vientuļība! Tieši tā piederas stipriem gariem. Viņš nebija nekāds zaķis. Vai ķengurs.

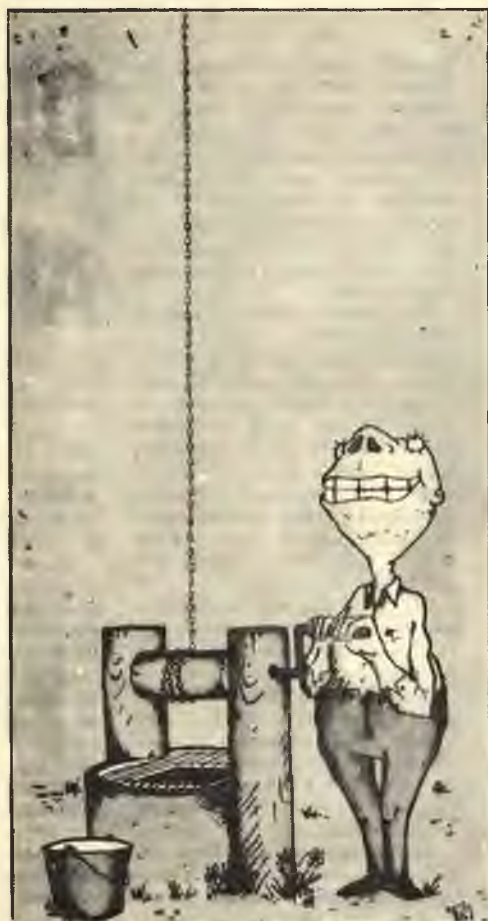
Dītriķis nolēma, ka viņam pilnīgi pietiek ar šo atziņu.

DRAUGU HUMORS

KIPERUS ● KROKODIL ● NIANGI ●
PEREC ● PIKKER ● ŠLUOTA

V. SUHOCKIS

I. TRULLS

I. KEINASVILI

— SADALĪSIM BRĀLĪGI!
— NU NĒI LABĀK UZ PUSEM!
V. JONICA

— MANI SANATORIJĀ IEDZINA KUŅĪS, BET TEVI!
— AKNAŠ!

I. ALEKSANDROVICS

NOKORĪGEJA.

J. ČEREPANOVŠ

MALSIM KAFIJU KOSMOSĀ!

Tējas vārīšana un dzeršana kādā tālā Austrumzemē kopš seniem laikiem tiek uzskatīta par sarežģītāko un skaistāko rituālu, kādu vien cilvēks ir spējis izgudrot. Vispirms namatēvs zelta katliņā uzvāra ūdeni, tad paklanās viesiem, pēc tam ieber porcelāna trauciņā tējas lapiņas, tad viesi paklanās namatēvam, pēc tam... Vārdu sakot, tējas dzeršana nav joka lieta.

Tagad ar drošu pārliecību varam apgalvot, ka turpmāk kafijas dzeršanas rituāls būs vēl sarežģītāks un vēl skaistāks. Šo prognozi ir izteicis slavenais profesors Dižprātiņš, liels kafijas cienītājs un dziļi erudīts zinātnieks. Viņa prognoze dibinās uz loģiskiem secinājumiem, pie kuriem profesors nonācis visai neparastā veidā.

Kādu rītu viņš nolēma uzvārīt brokastīs tasīti kafijas. Profesors kā parasti paņēma «Straumes» ražotās kafijas dzirnaviņas, lai iebertu tajās sauju kafijas pupiņu. Kā tas notika, kā nē, bet dzirnaviņu vāciņš profesoram izkrita no rokām un saplīsa. Būdam prātīgs cilvēks, profesors devās uz veikalu, lai nopirktu jaunu vāciņu, bet... Jā, jūs uzminējāt, nevienā veikalā kafijas dzirnaviņu vāciņu nebija!

Te nu profesors sāka domāt. Ar prātu spriežot, kafijas dzirnaviņas tagad vajadzēja sviest prom un pirkt jaunas. Diemžēl arī jaunu dzirnaviņu vāciņš var izkrist no rokām un saplīst... Un ko tad? Pīrk! trešās dzirnaviņas? Tāda rīcība būtu idiotiska, bet profesori neko idiotisku nedara. Kur izeja? Pēkšņi profesors priecīgi palēcās gaisā — viņš bija atradis izeju! Kafiju vajag malt kosmosā, jo tur nav zemes pievilcības spēka, tāpēc dzirnaviņu vāciņi tur nokrist un saplīst nevar!

Tātad turpmāk kafijas mīļotāji vispirms kāps raketēs, uzlidos kosmosā un bezsvara stāvoklī samals kafiju. Lidojuma izdevumus segšot rūpnīca «Straume». Te gan jāpiebilst, ka šī ziņa nav

pasmelta drošos avotos, tāpēc apgalvot ar pārliecību, ka tā būs, nevar.

VAI SAPNĪ VAR MATERIALIZĒTIES!

Tas varbūt izklausās drusku jocīgi, bet daži nopietni zinātnieki nododas sapņu pētīšanai. Kā viņi to dara? Pavisam vienkārši — lūdz atbildēt uz jautājumu: «Ko jūs redzējāt sapnī?» Atbildes, protams, ir ļoti dažādas. Viens sapnī redzējis čūsku, otrs sievasmāti, trešs ceptas nagliņas ar rozīnēm, un tā tālāk. Iši sakot, sapnī redz visu ko.

Nesen, aptaujājot simt personas lauku rajonos, zinātnieki konstatēja interesantu faktu — desmit aptaujāto sapnī bija redzējuši mopēdus. Un visi mopēda nosapņotāji izrādījās pastnieki!

Pirmajā brīdī šķita, ka pastnieki sapņo par mopēdiem ļoti vienkārša iemesla dēļ — viņiem nav ar ko pārvadāt vēstules. Lai pārbaudītu sava secinājuma pareizību, zinātnieki vienam no aptaujātajiem pastniekiem uzdāvināja mopēdu. Pastnieks pakratīja galvu un nopūtās:

— Paldies, bet... Zināt, ar šitādu spurkšķi pastnieks var nobraukt apmēram mēnesi, un tad sākas bezgalīga remontēšana. Pabrauc nedēļu, remontē, pabrauc pāris nedēļas, remontē... Kāpēc es sapņoju par mopēdu? Es sapņoju par izturīgāku, speciāli pastniekiem konstruētu mašīnu! Pašreiz mums klājas diezgan grūti. Ar velosipēdiem braukājot, vakaros sāp kājas, bet uz motocikla vecāka gadagājuma pastniekiem un īpaši pastniecēm sēsties bail. Izturīgs mopēds būtu īstais. Diemžēl tāds ir redzams tikai sapnī...

Pēc sarunas ar pastnieku sapņu pētīnieki nolēmuši aptaujāt «Sarkanās zvaigznes» konstruktorus. Nav izslēgts, ka arī viņiem rādās sapņos pastniekiem piemērots mopēds. Tādā gadījumā sapņu materializēšanās iespēja būtu stipri reāla.

A. ISAIS,
zinātņu kandidāts

Es jums teikšu tā — celtniecība ir un ir viena jautra būšana! Nu akurāt kā tāda veclaiku ziņģu spēle ar pamatīgu izdziedāšanos un, kā teica mūsu vecmāmiņas, «riktīgu izspēlēšanos».

Visa būšana sākas ar to, ka celtnieki ierodas būvlaukumā, sacisim, Skaistkalnes ielā, kur paredzēts celt jaunu skolu, un ierauga: tieši tai vietā stāv mājas. Un mājās dzīvo cilvēki. Celtnieki žirgtā soli apstaigā būvlaukumu un dodas pie pasūtītāja — Rīgas pilsētas izpildkomitejas Kapitālās celtniecības pārvaldes.

— Mēs nevaram strādāt, mēs nevaram celt! — celtnieku ansamblis braši nodzied.

Pasūtītājs uzvelk fraku, baltus cimdus, uzliek galvā melnu cilindru un dodas uz būvlaukumu. Jo pasūtītāja pienākumos ietilpst to atbrīvot.

— Izgaistiet! Pazūdiet! — pasūtītājs skraida ap celtnēm. Taču mājas stāv kā stāvējušas. Velti nopūlējies, pasūtītājs kopā ar celtniekiem dodas uz Rīgas pilsētas izpildkomiteju un nu visi korī pūš:

— Pa-lī-dzietl!...

Nevar teikt, ka pilsētas izpildkomitejā viņus neviens neklaušās un nedzird. Dzird. Un klausās. Tomēr, līdz tiek pie darīšanas, skaties, 1980. gada maija vietā jau pienācis 1981. februāris.

Bet pēc kāda laiciņa pasūtītājs, rokas laužidams, stāv būvlaukuma vidū un atkal vaimanā:

— Mīļie, labie, vai nevarētu ātrāk... Vai nevarētu ātrāk, mīļie, labie...

Mīlo, labo vietā viņam atbild viena balss:

— Materiālu nav! Cilvēku nav! Mehānismu nav! Kārtības nav! Nekā nav!

Kad pasūtītājs sāk čīkstēt sevišķi neatlaidīgi, celtnieks nobasē:

— Un tu pats? Kur siltums? Kā lai strādā ziemā? Kur projekta dokumentācija?!

Seko mēmā aina. Pasūtītājs bez skaņas plāta muti. Jo viņam nav ko teikt.

Vēl spraiģāk iet, kad spēlē tiek iesaistīti būvmateriālu ražotāji. It īpaši ansamblis no 3. dzelzsbetona rūpnīcas.

Jaunajā Mežciema mikrorajona bērnu dārzā pēc ilgstošas savstarpējās apdziedāšanās starp augstākminēto pasūtītāju un celtniekiem — Lielpaneļu tresta 13. celtniecības pārvaldi — darbi jau bija sasnieguši to pakāpi, kad krāsotāji ķeras pie āža rāgiem, un te notika neparedzētais: vienā jaukā brīdī pārseguma paneļi pēkšņi sāka liekties un brukt.

— Glābjas kas var! — ieaurējas gan pasūtītājs, gan celtnieki un jož pie būvmateriālu ražotājiem.

Rūpnīcas ansamblis viņus sagaida ar dziesmu: — Dzērājs brālis bēdējās...

Pasūtītājs ierauj galvu plecos, sagumst un aizvelkas uz savu kantori domāt grūtas domas. Celtnieki izklist, atstāj objektā tikai dežurējošo solistu. Bet rajona Tautas izglītības nodaļas darbinieki žēlabaini dzied:

— Cik bēdīgi tie vecāki...

Jo celtnieku darbam beigas nevar saskatīt. Un ne tikai Rīgā. Tās nav saredzamas arī Aucē, tāpat kā Limbažu rajona Liepupes ciemā un Jelgavas rajona Kaiķu ciemā, kur ceļ skolas.

Tā pienāk fināls. Finālā, kas norisinās republikas vadošajās iestādēs, pasūtītāji celtnieki un būvmateriālu ražotāji saskanīgi dzied labi zināmu dziesmiņu:

— Mēs solām! Būs!

Nu viena lustīga būšana tā celtniecībā! Un kas par izspēlēšanos! Taisni prieks skatīties!

A. RŪKĪTIS

— NEĻEJI DOMĀJU, KO DARĪT, LAI TU PALIKTU DZĪVS UN ES BŪTU PAĒDIS...

E. OSS

G. VINDEDZIS

Studente Odziņa

E. OSS

— VAJAG TIKAI GRIBASSPĒKA, NU TĀ, KĀ KAD GRIBI IZBĒGT NO ALIMENTIEM...

E. RUSMANIS

— INTERESANTI, KAS BIJA PIRMĀ — PUDELE VAI GLĀZITE!

I. MELGAILIS

— Atvainojiet, lūdzu, esmu studente Odziņa!

— Odziņa... Odziņa... Ahā, jūs sēdējāt pirmajā rindā un lekcijas laikā lakoja nagus ar «Pollenas» trīsdesmit septītā numura laku?

— Nē, es...

— Ak jā! Jūs taču gulējāt un desmit minūtes pirms lekcijas beigām jums somā zvanija modinātājs!

— Tā nebiju es, profesori! Es...

— Pareizi, atcerējies! Puskilograms halvas, divas tāfelītes šokolādes «Lukss» un trīsdesmit konfektes «Gotiņa»... Zināt, es sāku uztraukties par jūsu aizkuņģa dziedzeri — tik daudz saldumu...

— Ko jūs, es saldumus neēdu!

— Tad jūs bijāt tā, kas lekcijas laikā notamborēja modernu vestīti no trīspadsmit krāsu dzijām! Aprīnoju!

— Profesori, es vispār neprotu tamborēt! Es...

— Kāpēc asaras? Vai tad jūs bijāt tā, kas lekcijas pirmajās piecās minūtēs nospēlēja kārtis kurpes? Zināt, tādas tagad nemaz vairs nav modē un turklāt jūs taču paspējāt izraudāties lekcijas laikā!

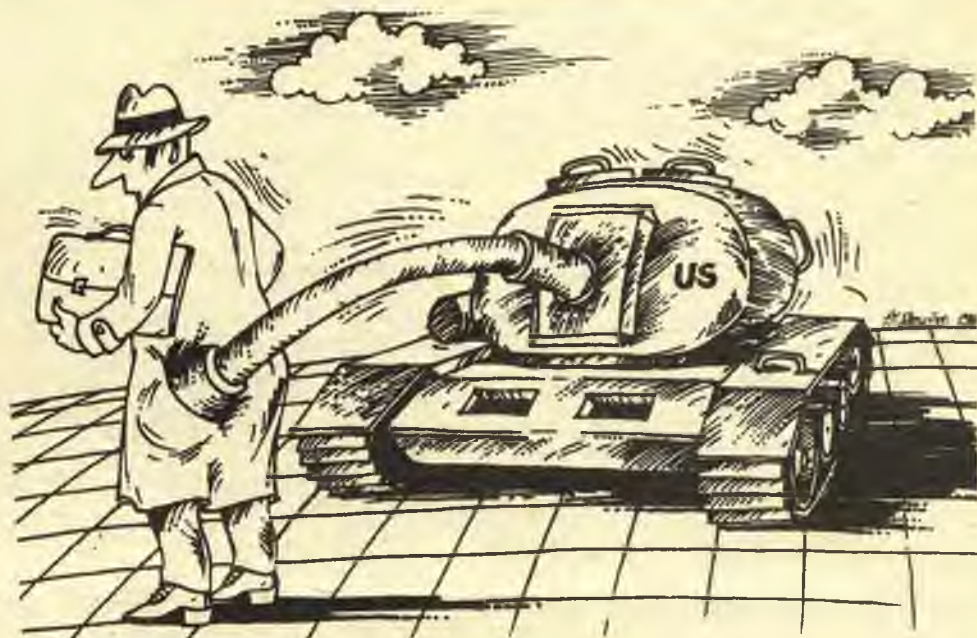
— Nē! Es esmu studente Odziņa!

— Bet ko tad jūs īsti darījāt, ka nevaru jūs atcerēties?

— Es vispār nebiju uz lekciju un ierados atvainoties par kavējumu!

— Nebijāt? Nu, vai zināt! Kavēt lekcijas semestra beigās! Tas ir nepiedodami un vieglprātīgi!

DZ. ŠULCE

DOLĀRA VALSTĪBĀ.

J. GRUŠIS

Šis un tas par šo un to

Jauna meitene aizgāja ar līgavaini uz rikšošanas sacīkstēm. Viņa lika uz kādu zirgu, bet zaudēja.

— Paldies dievam, Roberto, — viņa teica, — ja es būtu laimējusi, es tik un tā nezinātu, kur to zirgu likt.

Iereibušais ienāk fotoateljē.

— Uzņ-ņ-ņemiet mani g-grupā, — viņš saka fotogrāfam.

— L-l-lūdzu, — atbild fotogrāfs, — tikai nostājieties p-p-puslokā!

Ārsts saka sava pacienta sievai:

— Jūsu dzīvesbiedrs nedrīkst dzert pārāk stipru kafiju. Tā viņu uzbudina.

— Bet, dakter, ja jūs zinātu, kā viņš uzbudinās, kad es viņam ieieju vāju kafijul!

— Tu esi izkūkojusi prātul — tēvs rāj meitu. — Paskaties apkārt! Krāni tek, apmetums birst nost, televizors sabojāts, ledusskapis nedarbojas, bet tu taisies precēties ar dzejniekul!

— Es gribētu iemācīt dēlam spēlēt kādu pūšamo instrumentu.

— Bet vai viņam ir spējas?

— Protams. Viņš spēj nopūst sveci no piecu metru attāluma.

— Desmit dolāru par trīs minūšu sarunu! — jauns cilvēks uztraucas Ņujorkas telefona stacijā. — Pie mums Teksasā jūs varat pieteikt sarunu ar ellī un izsaukt pie telefona pašu velnu, bet tas maksā mazāk par dolāru.

— Labprāt ticu, — telefoniste atbild, — bet pie jums Teksasā tā ir vietējā saruna, turpretim te jūs pasūtāt starppilsētu sarunu.

Vasarniece atved pie vietējā veterinārārsta suni, kas stipri cietis sadursmē ar dzeloņcūku.

— Cik esmu jums parādā? — jautā vasarniece, kad ārstēšana pabeigta.

— Piecpadsmit dolāru, mem.

— Ko-o-o? Jūs to vien mākat kā plēst no vasarniekiem naudu. Interesanti, ko jūs darāt ziemā, kad mēs te neesam?

— Audzējam dzeloņcūkas.

— Kad mēs ar vīru izšķīrāties, es patu-rēju sev māju, bet viņš — mašīnu, motor-laivu un suni.

— Bet ko jūs darījāt ar naudu?

— To savā starpā sadalīja mūsu advokāti.

Dvīņu tēvam jautāja:

— Vai jūs tiekat galā ar dvīnīšiem? Viņi droši vien faisa milzīgu troksni?

— Nav tik traki, — tēvs paskaidroja.

— Viens trokšņo tā, ka otrs nemaz nav dzirdams.

«MX — PLĀNPRĀTĪBA»

Kopš tā laika, kad milzu apmērus sasniedza skeptiska attieksme pret presē publicējamo informāciju patiesīgumu, mana dzīve kļuva par nepārtrauktu murgu. Šais dienās, piemēram, pie manis garāžā pēkšņi iebruka vesels bars izmeklētāju. Viņi meklēja lietiskus pierādījumus tam, ka savos feļefonos es publicēju dažādus izdomājumus. Nav grūti saprast, es biju satracināts.

Šiem tipiēm, kuri acīmredzot vienkārši nezina, ko viņi varētu darīt, bija radušās aizdomas, ka virknei manu rakstu par «MX-Pentagons» sistēmu nav pietiekama pamata. Tiem, kas manus rakstus par šo tēmu presē ir palaiduši garām, atgādāšu.

Es ierosināju uzbūvēt 250 finiera Pentagonus un ar smagajām mašīnām tos nemiīgi vadīt no vienas vietas uz otru. Starp citu, to pašu darīt arī ar aizsardzības ministrijas ēku. Es pacietīgi pierādīju, ka «MX-Pentagons» sistēmai ir jāstājas ierindā vienlaikus ar mobilo starpkontinentālo ballistisko raķešu «MX» izvēšanu Savienoto Valstu dienvidrietumu tukšajos. Vairāki simti šādu raķešu, kas būs uzmontētas uz milzu transportieriem, nemiīgi mainīs savu atrašanās vietu, lai maldinātu krievus, un viņi nezinātu, no kurienes mēs varam izdarīt triecienu.

Taču speciālisti lūrēšanā pa atslēgu caurumiem, kas bija ieradušies pie manis, paziņoja, ka «MX-Pentagons» sistēma, par kuru es esmu rakstījis, ir fikcija.

Jūsu pēdējā rakstā ir teikts, — galvenais izmeklētājs sacīja, — ka jūs jau esat uzbūvējis trīs Pentagona modeļus šai garāžā. Kur tad tie ir?

Šai brīdī sarunā iejaucās viens no viņa padotajiem.

— Bos, šai garāžā nepietiek vietas, lai uzbūvētu trīs Pentagonus, — viņš teica.

— Jā, patiešām, — priekšnieks piekrita. — Šeit laikam gan nav iespējams uzbūvēt pat vienu Pentagonu.

— Nu, protams, — es pasteidzos piekrist.

— Tas nozīmē, jūs esat nopublicējis avīzē tīras fantāzijas? — viņi korī iebrēcās.

Nomierināju viņus bez pūlēm.

— Vai tiešām jūs gribat, lai krievi no mām slejām avīzēs uzzina, kur tieši atrodas mūsu finiera Pentagoni un kā sekas arī pati Aizsardzības ministrija? — es pavaicāju.

Viņi bija spiesti atzīt, ka man ir taisnība, un divi vai trīs pat izteica man pateicību par to, ka es ārkārtīgi modri sargāju noslēpumus, no kuriem ir atkarīga nacionālā drošība.

— Un tomēr, — grupas priekšnieks turpināja, — jums būs jāpasaka — protams, konfidenciali —, kur tie būvēti finiera Pentagoni. Citādi mēs jūs sauksim pie atbildības par lasītāju maldināšanu.

— Es tos būvēju pagrabā, — es teicu.

— Diez vai var uzbūvēt Pentagonu pagrabā, — galvenais izmeklētājs sacīja. — To faču nebūs iespējams dabūt augšā pa kāpnēm. Bet vienalga, vediet mūs!

Nokāpām pagrabā.

— Hm, kā jau es paredēju, šeit noutiek nekādi militāri būvdarbi, — viņš teica.

— Protams, — es sacīju. — Jūs laikam uzskatāt mani par idiotu! Kā lai es zinu, varbūt jūs esat VDK aģents. Tādā gadījumā mans pagrabs tu-tū, nemaz nerunājot par finiera Pentagonu ražošanas centru.

Grupas priekšnieka sejā parādījās skeptiska izteiksme. Mīmikas jomā šie vīri, jāatzīst, ir spēcīgi, bet tas arī ir gandrīz vienīgais, ko viņi prot.

— Iekams ķerties pie «MX-Pentagonu» ražošanas, — es paskaidroju, — visā valstī es slepeni iekārtoju 2500 «MX-pagrabu». Vienā no tiem, kura atrašanās vieta ir zināma tikai man, pašreiz izvēsta «MX-Pentagonu» ražošana sērijā.

— Bet kas apmaksā «MX-Pentagonu» programmu? — viņš jautāja.

— Tas ir jautājums, kas aizved sānis no problēmas, — es atcirtu. — Lietas īstā būtība ir šāda. Vai jūs esat īsts amerikāņu patriots un maksāsit par programmu, kas tiek izvēsta kā pretsvars krievu sistēmai «MX-Kremlis»?

Izrādījās, ka viņš par šādu sistēmu neko nav dzirdējis!

— Labi, paskaidroju, — es teicu. — Krievi būvē piecus tūkstošus finiera Kremļu, kas nemiīgi mainīs savas atrašanās vietas, lai sajauktu galvas mūsu raketistiem. Šie dati ir iegūti no viņu sevišķi slepeniem dokumentiem, kam izdevies tikt klāt.

Dabiski, viņš pieprasīja, lai es šos papīrus parādu.

— Man ļoti žēl, — es teicu, — bet tas nav iespējams. Tie ir ievadīti sistēmā «MX-SDI» (slepeno dokumentu iznīcināšana), kura sastāv no 10 tūkstošiem agregātu, kas visu laiku kursē starp Talahasi Floridas štatā un Sirakjūsu Ņujorkas štatā.

— Kā to saprast, jūs mani āzējat? — grupas priekšnieks sašūta.

Zināt, bija liešām sāpīgi raudzīties uz cilvēku, kas ar tādām mokām aptver absolūti acīmredzamas lietas.

KAS GAN VISS NENOTIEK PASAULĒ

Kā ziņo Londonas laikraksts «The Times», Noksvilas (Tenesijas štatā — ASV) mācītājs Klāids Rikers noīesās uz 6 gadiem cietumā par to, ka metis kādam konkurējošam sludinātājam ar klaburčūsku.

Kā ziņo laikraksts «The Daily Telegraph», kādā nelielā Anglijas pilsētiņā apglabāts miesnieks. Viņa bērū ceremonijā koris dziedājis Baha korāli «Avis tagad var mierīgi ganīties».

Amerikas Savienotajās Valstīs ir parādījusies jauna profesija — dubultnieks. Cilvēki, kas izskatās līdzīgi valsts un sabiedriskajiem darbiniekiem, kino un TV aktieriem, pelna naudu, veikli izmantojot šo līdzību. Dubultnieki klejo pa gadatirgiem, izstādēm, uzstājas estrādēs un pilda reklāmas aģentūru uzdevumus. Nesen Savienotajās Valstīs parādījās pat Romas pāvesta Jāņa Pāvila II dubultnieks. Tērpies sufānā, kas atgādina pāvesta tērpu, amerikānis Eds Drjūss vārda pilnā nozīmē grāba naudu, pozēdamis fotogrāfam Ziemassvētku kartīšu pagatavošanai un baznīcas grāmatu reklāmai. Tas, ka Drjūss nav katolis, bet luterānis, viņa biznesam nekaitē.

Ņujorkas bankieris Ričards Smits pie sava auto priekšējā stikla ir piestiprinājis šādu uzrakstu: «Nepieskarieties! Šis automobilis pieder Mafijas štābam.» Smitam pēdējā laikā tika nozagti trīs automobiļi.

Kanādas avīzes reklamē speciālu bibliotēku, kurai jāpalīdz iedzīvotājiem tikt galā ar inflāciju. Lūk, dažu grāmatu nosaukumi: «Kā dzīvot labāk un tērēt par 20% mazāk!», «Kā ieguldīt naudu zeltā!», «Kā cīnīties ar inflāciju!», «Kā miljonāri pavairo savu bagātību!». Sevišķi tiek reklamēta grāmata «Kā nopelnīt līdz 100 dolāriem stundā!», kas maksā 13 dolārus 95 centus. Citas grāmatas ir lētākas.

Kā ziņo Hamburgas (VFR) periodiskais izdevums «Stern», Rietumvācijā pēdējais modes kliedziens ir plastmasas figūras, kas attēlo nacistu vadoņus. Par 5 markām, piemēram, var iegādāties fīreru.

Gēteborgas (Zviedrijā) policists Bengts Bergsens lūdza sava iecirkņa priekšnieku viņu arestēt, jo viņš savai sievai esot iesietis ar cepešpannu. Priekšnieks jautāja, vai sieva zaudējusi samānu.

— Mē, — Bengts atbildēja, — tāpēc es neuzdrošinos iet mājās.

AHILEJA PAPĒDIS.

KARANDASS
(«Stāršels», Sofija)

Individuālists.

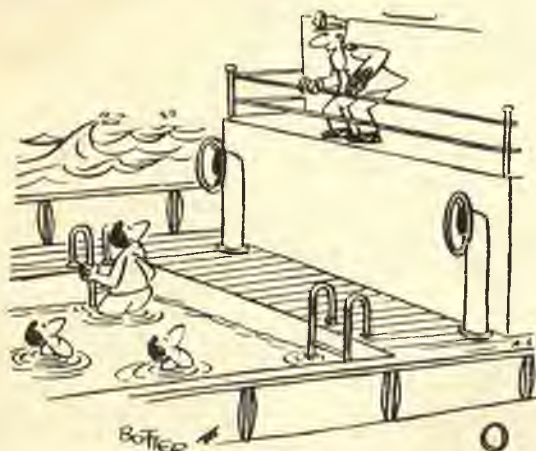
«Stern», Hamburga

ĀRZEMJU HUMORS

— Tikai neko nebaudies! Tevi mātīs tā jaukā vecā dāma, ko tu saukāji par raganu!

«Dikobraz», Prāga

— Lūdzu peldēt tālāk! Kuģis grimst!

«Paris Match», Parīze

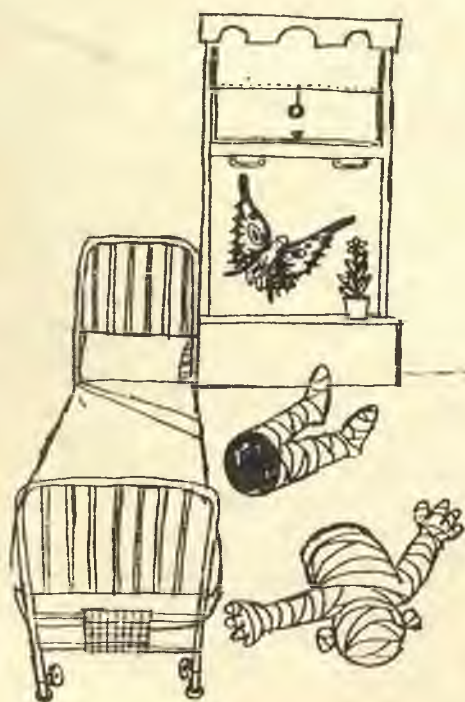
Pīpmanis.

«Eulenspiegel», Berlīne

— Esmu šeit dienesta darīšanās. Apskatos kādu sekretāri...

«Paris Match», Parīze

«Punch», Londona

Semr

«Sci Paris», Parīze

Redakcijas kolēģija: I. Palkovs (galv. redaktors), Pēteris Ēteris, Žanis Grīva, M. Līmane, V. Mihailovs, H. Rukšāns, E. Rusmanis (galvenais māksl. redaktors). Tehniskā redaktore M. Kairiņa. LKP CK izdevniecība, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Laikraksta «Cīņa» izdevums. Redakcijas adrese: 226081, Rīga-81, ab. k. 19. Preses namā, Balasta dambī 3. Telefoni: galvenā redaktora viesnīkam — 463872, atbildīgajam sekretāram — 460331, vēstulju daļai — 469568. Nodots salikšanai 22.09.81. Parakstīts iespiešanai 08.10.81. JT 00682. Formāts 70×100/8. Ofseta tehnika. 2,58 uzsk. iespied., 3,71 izd. l. Metiens 107 000 eks. Pasūt. Nr. 1237. Iespiests Latvijas KP CK izdevniecības tipogrāfijā, 226081, Rīgā, Balasta dambī 3. Manuskriptus atpakaļ neizsniedz.

Журнал сатиры и юмора «Дадзис» (Чертополох). Выходит 2 раза в месяц на латышском языке. Издательство ЦК КП Латвии, 226081, Рига, ул. Баласта дамбис, 3. Адрес редакции: 226081, Рига-81, аб.я. 19. Дом печати, Баласта дамбис, 3. Отпечатано в типографии Издательства ЦК КП Латвии, 226081, г. Рига, ул. Баласта дамбис, 3.

Piebaro...